

Schäferhunden

Nr. 3 2020

Innhold

HS leder	side 3
HS info.....	side 7-10, 31-35
HBU info	side 6
Redaktør.....	side 6
Avd. Kongsberg.....	side 11-14
Avd. Møre og Romsdal	side 15-17
Avd. Nordenfjeldske.....	side 18-23
Avd. Grenland.....	side 24
Avd. Sarpsborg.....	side 25-27
Avd. Fredrikstad.....	side 28-29
Sport-Regningshund.....	side 30
Memories.....	side 36-39
Parring, drektighet og fødsel.....	side 40-45
Tillitsvalgte og avdelinger.....	side 47

Utgivelsesplan
Schäferhunden
2020:

april
juni
oktober
desember

Vi minner om

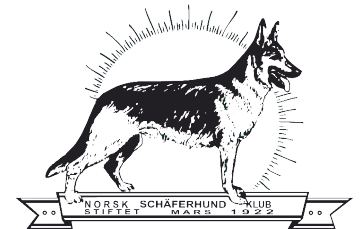
MIMI- prisen

som avdelingene kan søke om.

Pokalen har påskriften "oppdretter med omsorg for klubb og fellesskap" og deles ut av hovedstyret etter innstilling fra avdelingene, til oppdretter som har gjort en innsats i sin avdeling for å bringe sine valpekjøpere inn i et aktivt medlemskap i klubben.

Prisen overrekes avdelingen på representantskapsmøtet for videreformidling til vinnerne.

Klubbens adresse er:
Norsk Schäferhund Klub
c/o Arne Kristianstuen
Åsheimvn. 4
1461 Lørenskog

Annonsepriser:

1/1	2.000,-	helår	8.000,-
1/2	1.000,-	helår	4.000,-
1/4	700,-	helår	2.800,-

Tillegg for nettpubliserings for avdelinger + 500,-
Kun nettpubliserings for avdelinger 1.000,-

Helårsannonse + web banner kommersielle annonser

1/1 side + weblink	13.000,-
1/2 side + weblink	8.000,-

Kun weblink 5.000,-

Tillegg for bakside på tidsskriftet (kun for helårsannonsører) + 5.000,-

Nr. 3 - 2020 - 95 årgang

Utgiver:

Norsk Schäferhund Klub
Stiftet 7 mars 1922

Redaksjon:

Annett Bäck

Redaksjonell info:

Stoff til redaksjonen kan sendes på mail til:
redaktor@nschk.no

Tekst sendes i word, bruk times new roman skrift strl. 10.

Bilder sendes i jpg eller tff format ca 1 Mb.

Disse sendes i egen mail med bilde-tekst. Total maks 16 Mb, pr mail. Eller legges i dropbox.

Redaksjonen frasier seg ansvar for opplysninger og stavefeil i innsendte annonser.

Vi forbeholder oss rett til å forkorte innsendte brev og atrikler.

Abonnementspriser:

Kr. 400,-/år - Utland Kr. 450,-/år

Betalingsinfo:

Kasserer Lisbeth Kvinge
hskasserer@nschk.no

Konto: 7874.05.75030
utenlandsbetalinger: IBAN
NO5978740575030
BIC: DNBANOKKXXX
Org nr. 983 992 811

**Alle innbetalinger vedr.
medlems-kontigent skal til
Norsk Kennel Klub**

Foto fremside:
Zupra 's Perle
av Line Tiller Christensen

En sesong med store utfordringer er inne i siste innspurt. Mange arrangement har dessverre blitt avlyst eller flyttet pga Covid-19.

Det er meget gledelig at vi har flere avdelinger rundt om i landet, som til tross for den utfordrende situasjonen vi befinner oss i, har klart å holde aktivitetsnivået oppe.

Det er også blitt avholdt en rekke lokale utstillinger, tester, kåringer og bruksprøver. Det gledelige er at det har kommet unisont gode tilbakemeldinger fra disse arrangement. Deltagere skryter av arrangører og den gode måten smittevernregler blir fulgt opp.

Så en stor takk til dere alle for den innsatsen som blir lagt ned, slik at alle deltagere kan føle seg trygge og ivaretatt.

Av de sentrale arrangement ble NM i lydighet og Norsk Vinner dessverre avlyst.

Vi kommer selvsagt sterkere tilbake neste år.

Mere informasjon kommer snart så følg med på klubbens hjemmeside og på vår Facebook side.

Vi er meget stolte over at vi klarte å gjennomføre schäferhund uka på Sølen med HBU og Ronny Vestli i spissen. Et supert og proft gjennomført arrangement med topp instruktører. En stor takk til alle involverte fra oss i HS.

Den 25-27 september så går våre bruks NM av stabelen. Arrangør Nschkl. avd. Romerike LL Alme.

Det kommer en stor reportasje i neste tidsskrift fra NM i sporhund og NM IGP.

Men det viktigste av alt er at vi holder oss friske.

Ta godt vare på hverandre og nyt den flotte høsten vi går inn i.

Mvh

Geir Flønes.

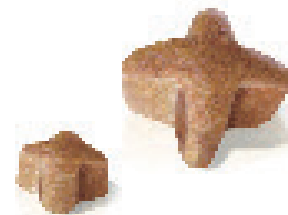
ROYAL CANIN®

INCREDIBLE IN EVERY DETAIL

Mye mer enn
bare hund

Mye mer enn
bare fôrkuler

www.royalcanin.no

Schäferhunden din er unik, og vi I ROYAL CANIN® mener den fortjener et skreddersydd kosthold tilpasset rasens helt unike egenskaper.

En fôrkule er ikke bare en fôrkule. En unik kombinasjon av form, tekstur og størrelse gjør fôrkulen perfekt tilpasset Schäferhundens behov.

Skreddersydd ernæring til rasehunder

B R E E D   H E A L T H   N U T R I T I O N

Bruk Centaura når insektene begynner å summe

Centaura®
Insektmiddel for hund og katt

Hvorfor Centaura?

Centaura er et effektivt insektmiddel som beskytter hunden din mot insekter som tåke, mygg, flått og lus. Centaura er et effektivt insektmiddel som beskytter hunden din mot insekter som tåke, mygg, flått og lus. Centaura er et effektivt insektmiddel som beskytter hunden din mot insekter som tåke, mygg, flått og lus.

Centaura er et effektivt insektmiddel som beskytter hunden din mot insekter som tåke, mygg, flått og lus. Centaura er et effektivt insektmiddel som beskytter hunden din mot insekter som tåke, mygg, flått og lus. Centaura er et effektivt insektmiddel som beskytter hunden din mot insekter som tåke, mygg, flått og lus.

Centaura er et effektivt insektmiddel som beskytter hunden din mot insekter som tåke, mygg, flått og lus. Centaura er et effektivt insektmiddel som beskytter hunden din mot insekter som tåke, mygg, flått og lus. Centaura er et effektivt insektmiddel som beskytter hunden din mot insekter som tåke, mygg, flått og lus.

**4-24
HOURS
PROTECTION**

Bruk Centaura på herten din, hunden din og deg selv når du skal være ut og overalt der insektene summer og begynner å stikke og bite. Centaura virker raskt og gir deg umiddelbar beskyttelse.

HBU

Vi har hatt et vanskelig år med mye avlysninger av prøver å tester, og hektiske siste måneder med å få godkjent nye prøver og tester som avdelingene ønsker å ha.

Vi er nå klare for å arrangere IPG NM 2020 og IPG FH 2020 25 - 27 sep i avd Romerike / lokallag Alme. Håper på mange deltakere og ønsker både arrangør og deltakere et vellykket mesterskap.

Det blir i sendt ut til alle avdelinger en mal for søknad for prøver og tester 2021 nå i sep - HUSK at disse skal sendes tilbake til: post@nschk.no

Håper dere alle får en aktiv høst med deres hunder.

For HBU

Rolf Arne Syversen

Hei

I neste ledd av satsingen rundt ungdomsarbeidet vil meg vende meg til avdelingene. Tanken er å starte et samarbeid rundt ungdommer, enten i eller rundt klubben på et lokalt plan, i tillegg til de tiltakene vi har på sentralt plan. En følge av fjorårets hundesykdom og årets pandemi har gjort det vanskelig å gjennomføre planlagte arrangementer på sentralt nivå. Det har vært gjort flere tiltak på lokalt plan med ulikt hell. Derfor er det for meg helt åpenbart at vi trenger flere tiltak for å engasjere ungdommene i avdelingene.

Ett mål vi bør ha som klubb, er at hver avdeling skal ha et tiltak for å ta vare på, engasjere, og rekruttere nye ungdommer i klubben. Det finnes forskjellige former for tiltak, avhengig av lokasjon, populasjon og plass. Noen avdelinger ser jeg for meg kunne startet en egen ungdomskomiteé, mens for andre kan det være en idé å invitere barna en gang i måneden til utstillingstrening; der de kan få muligheten til å gå med valper og unghunder.

Det jeg vil videre fremover nå, er at hver avdeling sender en mail til meg der dere beskriver dagens tilbud for ungdommer. Hvilke tiltak som allerede eksisterer, og hva dere kunne tenke dere å gjøre i fremtiden for ungdommene. Håpet mitt er at alle avdelinger har et fungerende ungdomstilbud innen neste år er omme. Trenger dere tips eller råd for å komme i gang, eller har spørsmål, så ikke nøl med å ta kontakt.

Vi vil også takke alle som bidro med påmeldingsavgiften til Norsk Vinner! Totalt kom det inn 4314.- til ungdommene. Disse brukes på nye vester, utstyr og neste samling. Totalt er det nå 18500.- på ungdomskontoen.

Mvh

Christopher Andersen

Leder Ungdomsarbeidet NSchK

+47 949 71 452 (16:00-22:30)

Nest siste bladet for 2020. Til tross for en turbulent vår, særlig grunnet Corona har aktiviteten tatt seg opp rundt omkring.

Flere avdelinger har sendt inn stoff fra sine arrangement, noe som er veldig gledelig. :)

Er absolutt rom for flere !

Send også gjerne inn referat, opplevelser eller annet som har med vår eminente rase å gjøre.

Leser ofte med skrekk og gru på hvor mye usannheter eller forvrengte sannheter som sprees på nettet. Blir like oppgitt hver gang. Hva er poenget tenker jeg.....

Til neste blad håper jeg å få flotte bilder og referat fra våre bruksmesterskap som da er avholdt, og en masse annet fra høstens aktiviteter.

Ta hånd om familie, venner og firbeinte venner.

Annett Bäck

Redaktør

Att vara ärlig kanske inte ger
dig en massa vänner,
men det ger dig dom riktiga.

Norsk Schäferhund Klub 100 år i 2022.

Snart skal vi feire vårt 100 års jubileum og ønsker i den forbindelse å skape noen gode markeringer gjennom dette jubileumsåret. Vi ønsker å sette sammen en jubileumskomite som består av medlemmer med et bredt spekter av kompetanse slik at vi kan få gode innspill på mange felt. Vi må selvfølgelig ha med historien, men også nåtiden, altså både «gamle» og «unge».

Hovedstyret vil nok gi komiteen et romslig mandat og et godt budsjett, så jeg tror dette kan blir en spennende gruppe å være med i.

Håper mange har lyst til å bidra til denne jubileumsfesten.

Om du selv har lyst til å være med eller har forslag på kandidater så sende dette til hsnestleder@nschk.no så tar jeg kontakt, setter sammen en gruppe og så starter vi med forberedelser til jubileumsåret.

Rune Gundersen
Nestleder

Hei alle sammen, nå viser kalenderen September 2020, vi har nå lagt bak oss sommermånedene og Juni begynte bra med oppmyking av corona reglene og smitten var i store deler av verden var på retur, pga av dette hadde vi stor tro på att vi skulle kunne avholde Norsk Vinner 2020.

Beklageligvis endret situasjonen seg drastisk i slutten av Juli og verden fikk en klar oppblomstring av Covid 19, dette har ført til att Norsk myndigheter igjen har klassifisert en del områder som rødt. Grunnet den uoversiktlige situasjonen og trenden vi så i Juli/August så HS seg nødt til å vurdere arrangementet Norsk Vinner på nytt og måtte ta den tunge beslutningen det faktisk er å avlyse Norsk Vinner. Men vi er trygge at på det ved daværende tidspunkt var det eneste mulige utfall. Alle dommere som var invitert til å dømme har fått varsel om avlysning samtidig som HS har invitert disse til og dømme Norsk Vinner i 2021.

Vet att flere der ute lurer på hva som skjer med Karaktertest vs tysk wesentest og andre spørsmål som Tysk kåring i Norge etc. Dette er punkter som blir jobbet med hele tiden og undertegnede jobber for og få avklart alle spørsmål vi har.

Føreløpig har vi desverre fått avslag fra SV om godkjenning av K-test som et alternativ for Tysk Wesentest, dette er nå en ball vi har lagt død og jobber isteden for og få på plass 2 andre alternativ:

- * MH test som alternativ for tysk wesentest
- * Utdanning og system for arrangere tysk wesentest i Norge

Når det gjelder Tysk kåring og tysk mønster resultat for Norsk dommer oppnådd Norge har vi desverre hatt noen eksempler på att disse ikke blir annerkjent i Tyskland, dvs om du har f.eks fått et utstillings- resultat for Norsk dommer, så vil ikke dette bli annekjent om hunden skal ta Kåring i Tyskland.

Dette er er problemstilling vi har tatt opp med SV/WUSV og fått en avklaring på, det kan virke som at de har foretatt en opprydding i sine lister og at våre dommere da har falt ut av listene, vi har nå fått en avklaring på dette. Og det som gjelder er: (mail fra A.Fath)

Dear Mr. Oftedal,

The appointment as breed surveyor from Norway is the decision of the Norwegian club. However, we assume, that, if the Norwegian club submits a breed survey working sheet (Körliste) the check if the breed surveyor in charge is a recognized breed surveyor from Norway has already been done by the Norwegian club. Also we assume that, if the Norwegian club issues a breed survey confirmation (Körschein) this is only done when the acting breed surveyor is a recognized breed surveyor from Norway.

Furthermore we would like to inform you that SV recognized breed surveys from Norway when they have been hold in accordance with the SV Körordnung.

In order to SV-recognize the breed survey from Norway the dog has to meet the following criteria:

- *Successfully earned SV character test (Wesensbeurteilung) or a character test recognized as equivalent (valid for dogs born as of July 1, 2020)*
- *Recognized working title passed under a SV/FCI judge, passed with at least 80 points in section C*
- *Conformation show rating of at least "Good" earned under a FCI judge*
- *Recognized HD rating*
- *Recognized ED rating*
- *Type of coat: stockhair or longstockhair with undercoat*

Should the dog meet the above mentioned requirements processing of the breed survey and issuing of the breed survey confirmation (Körschein) can, if necessary, be done through the SV main office. For this we would need the breed survey working sheet (Körliste) completed in German language and signed from the breed surveyor. This has to be submitted from the Norwegian club to the SV main office together with the original pedigree and the proof of the above referenced requirements. However, in order to recognize the breed survey from Norway it is also sufficient if the dog has a breed survey confirmation (Körschein) from Norway.

Furthermore we would like to inform you that the irritation of your members possibly comes because the minimum requirements for participation in breed survey in Germany are different from those in Norway. Dogs who are presented for breed survey in Germany have to meet the minimum requirements for participation according to the SV-Körordnung.

For the participation in breed survey in Germany the following criteria has to be met:

- *Successfully earned SV character test (Wesensbeurteilung) or a character test recognized as equivalent (valid for dogs born as of July 1, 2017)*
- *Recognized working title passed under a SV judge, passed with at least 80 points in section C*
- *Conformation show rating of at least "Good" earned under a SV judge*
- *AD title earned under a SV judge*
- *Recognized HD rating*
- *Recognized ED rating*
- *Type of coat: stockhair or longstockhair with undercoat*

We hope we have been able to clear the matter and remain

With best regards

A. Fath

Dette er en problemstilling det jobbes mye med gjennom WUSV director group fordi dette er ikke kun et Norsk problem, men et Internasjonalt problem. Andre land har nå kommet i samme situasjon. Vi har dialog med f.eks Danmark som har samme utfordring som oss. Dommere som tidligere var godkjent er plutselig ikke lenger det. Samme gjelder for store deler av verden.

Med vennlig hilsen
Tommy Oftedal
Avls Annsvarlig
Norsk Schæferhund Klub

STATISTIKKER

Registrerte valpekull født 2020 i Norge (t.o.m 6.9)						
	Antall kull	Ant hann	Ant. tisper	Totalt	% hann	% tisper
Innen NSchK	53	128	146	274	46,72 %	53,28 %
Utenfor NSchK	15	49	54	103	47,52 %	52,43 %
Total	68	177	200	377		

HD og AA statistikk for hannhunder i avl.

Denne statistikken viser alle hannhunder som er registrert i NKK dogweb, som har minimum 10 kull eller 30 avkom registrert etter seg fra 2014 fram til 21.09,2020.

Vi gjør oppmerksom på at noen hunder kan komme veldig dårlig ut, da de har volumet inne av avkom til og komme på listen og samtidig kun noen få individer som er røntget. Dette gir store utslag på godt og vondt.

Vi vil oppdatere denne listen til neste tidsskrift.

Noen hunder her er merket med farve, grunnen til dette er at vi i vårt lovverk har en gamle regel som sier følgende:

7. Tilbakekalling av godkjenning til avl.

Tidligere godkjent hunder kan sperres for avl dersom;

Hannhund med 10 parringer eller mer enn 30 avkom har mindre enn 65 % Fri HD/AA.

HD/AD-statistikk

HD

AD

Schäferhund normalhår

Navn	Ant. Avkom	Antall Kull	Fri	Svak	Midd	Sterk	Fri	Svak	Midd	Sterk
Aldo Vom Grafenbrunn	69	11	39,30 %	39,30 %	21,40 %	0 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Arko Vom Butjenter Land	43	10	80 %	15 %	5 %	0 %	72,2 %	5,6 %	5,6 %	16,7 %
Atenagårdens Tabo	73	16	90,20 %	7,80 %	2 %	0 %	91,2 %	5,9 %	2,9 %	0,0 %
Baggio Von Juvenisty	49	9	48,30 %	44,80 %	6,90 %	0 %	60,7 %	25,0 %	7,1 %	7,1 %
Baru Von Haus Yu	34	4	85 %	5 %	10 %	0 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Basko dell`Utveggio	47	10	40 %	26,70 %	13,30 %	20 %	83,3 %	8,3 %	8,3 %	0,0 %
Bob Von Der Grafenburg	35	8	56,20 %	25 %	12,50 %	6,20 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Caspar Vom Pendler	41	8	0 %	0 %	0 %	0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Como Vom Rurdamm	37	10	73,10 %	11,50 %	11,50 %	3,80 %	51,9 %	11,1 %	33,3 %	3,7 %
Conbhairean Uno	83	20	82,90 %	12,20 %	4,90 %	0,00 %	83,3 %	4,8 %	0,0 %	11,9 %
Duncan Vom Messina	43	7	56,50 %	26,10 %	13 %	4,30 %	81,0 %	4,8 %	0,0 %	14,3 %
Erasmus Van Noort	61	11	75,90 %	13,80 %	6,90 %	3,40 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Etoo Aus Wattenscheid	32	7	100 %	0 %	0 %	0 %	85,7 %	0,0 %	7,1 %	7,1 %
Falkøen`s Vasko	141	33	66,70 %	31,40 %	2 %	0 %	94,2 %	1,9 %	0,0 %	3,8 %
Fred Vom Rumbachtal	50	11	90,50 %	9,50 %	0 %	0 %	90,5 %	4,8 %	4,8 %	0,0 %
Ghandi Von Arlett	71	12	70,20 %	19,10 %	4,30 %	6,40 %	91,9 %	8,1 %	0,0 %	0,0 %
Groovy Di Casa Massarelli	42	8	90 %	10 %	0 %	0 %	90,9 %	0,0 %	0,0 %	9,1 %
Hulgaard`s Karlo	66	9	72,30 %	12,80 %	12,80 %	2,10 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Idol Vom Agilolfinger	46	8	42,90 %	35,70 %	14,30 %	7,10 %	61,5 %	30,8 %	7,7 %	0,0 %
Idol Vom Holtkämper Hof	30	7	82,40 %	17,60 %	0 %	0 %	92,30 %	7,70 %	0,00 %	0,00 %
Jabina Pascal	34	7	95,20 %	4,80 %	0 %	0 %	90,50 %	0,00 %	0,00 %	9,50 %
Jucan Von Peroh	38	8	75 %	0 %	16,70 %	8,30 %	80,00 %	10,00 %	10,00 %	0,00 %
Karly Von Arminius	49	9	78,10 %	15,60 %	0 %	6,20 %	87,50 %	12,50 %	0,00 %	0,00 %
Kaspar Von Tronje	31	7	42,90 %	35,70 %	21,40 %	0 %	92,9 %	7,1 %	0,0 %	0,0 %
Kevin Vom Murrthal	43	9	96,40 %	3,60 %	0 %	0 %	76,2 %	23,8 %	0,0 %	0,0 %
Kwantum Vom Klostermoor	66	10	60 %	15 %	15 %	0 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Laban Vom Emkendorfer Park	62	12	72,70 %	22,70 %	0 %	4,50 %	95,2 %	4,8 %	0,0 %	0,0 %
Mike Vom Weinbergblick	64	18	97,40 %	0 %	2,60 %	0 %	94,7 %	5,3 %	0,0 %	0,0 %
Molars Dikko	43	11	93,30 %	6,70 %	0 %	0 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Naxos Vom Holtkäper See	31	7	80 %	20 %	0 %	0 %	76,9 %	7,7 %	15,4 %	0,0 %
Neptun Von Bad-Boll	35	6	75 %	10 %	10 %	5 %	75,0 %	25,0 %	0,0 %	0,0 %
Nero Vom Nöbachtal	30	4	100 %	0 %	0 %	0 %	94,10 %	0,00 %	5,90 %	0,00 %
Ober Von Bad-Boll	38	8	89,50 %	0 %	5,30 %	5,30 %	89,50 %	5,30 %	0,00 %	5,30 %
Odylon Vom Fichtenslag	32	6	100 %	0 %	0 %	0 %	33,30 %	33,30 %	0,00 %	33,30 %
Omar Vom Haus Valkenplatz	33	10	93,80 %	0 %	6,20 %	0 %	80,00 %	13,30 %	0,00 %	6,70 %
Omen Vom Radhaus	38	5	100 %	0 %	0 %	0 %	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Orbit Von Tronje	33	7	100 %	0 %	0 %	0 %	92,30 %	7,70 %	0,00 %	0,00 %
Ove Av Quantos	87	18	62,10 %	31 %	6,90 %	0 %	89,70 %	6,90 %	0,00 %	3,40 %
Pacco Vom Langenbungert	33	3	55,60 %	44,40 %	0 %	0 %	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Pakros D`ulmental	32	7	85 %	15 %	0 %	0 %	85,70 %	14,30 %	0,00 %	0,00 %
Percy Vom Team Radsieksbeeke	37	7	76,50 %	11,80 %	11,80 %	0 %	94,10 %	0,00 %	0,00 %	5,90 %
Q Vom Haus Shio Jp	34	6	80,80 %	3,80 %	11,50 %	3,80 %	84,60 %	7,70 %	7,70 %	0,00 %
Quantum Von Arminius	51	10	76,70 %	13,30 %	3,30 %	6,70 %	84,60 %	11,50 %	3,80 %	0,00 %
Quenn Vom Löher Weg	65	12	92,30 %	5,10 %	2,6%	0,00 %	91,40 %	8,60 %	0,00 %	0,00 %
Quentin Karanberg	76	16	85,70 %	9,50 %	0 %	4,80 %	97,40 %	2,60 %	0,00 %	0,00 %
Quintus Eqidius	55	15	100 %	0 %	0 %	0 %	82,10 %	15,40 %	2,60 %	0,00 %
Quyndios Vom Suentelstein	224	39	58,30 %	38,30 %	3,30 %	0 %	83,10 %	5,10 %	3,40 %	8,50 %
Remo Vom Fichtenslag	84	12	79,20 %	20,80 %	0 %	0 %	90,20 %	5,90 %	3,90 %	0,00 %
Renzo Vom Holtkämper See	33	6	81,80 %	18,20 %	0 %	0 %	66,70 %	33,30 %	0,00 %	0,00 %
Rikkor Von Bad-Boll	50	7	91,20 %	5,90 %	2,90 %	0 %	84,60 %	7,70 %	7,70 %	0,00 %
Rustøl`s Goliath	136	27	61,40 %	33,30 %	3,50 %	1,80 %	88,70 %	3,80 %	1,90 %	5,70 %
Satoris Ceppo	30	8	81 %	9,50 %	4,80 %	4,80 %	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Team Cayira Hercules	72	11	92,90 %	7,10 %	0 %	0 %	92,30 %	0,00 %	0,00 %	7,70 %
Team Marlboro Uno	31	7	75 %	25 %	0 %	0 %	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Uran Vom Moorbeck	37	9	75 %	5 %	15 %	5 %	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Ursus Vom Batu	56	7	100 %	0 %	0 %	0 %	81,80 %	18,20 %	0,00 %	0,00 %
Vando Vom Moorbeck	42	5	70,40 %	22,20 %	7,40 %	0 %	73,30 %	20,00 %	6,70 %	0,00 %
Vegas Du Haut Mansard	70	8	96 %	3,90 %	0 %	0 %	100,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Vegas Van Noort	30	5	36,40 %	18,20 %	27,30 %	18,20 %	91,70 %	0,00 %	8,30 %	0,00 %
Vilhelm av Quantos	58	9	47,10 %	47,10 %	5,90 %	0 %	61,10 %	11,10 %	5,60 %	22,20 %
Willas Vom Suentelstein	91	18	47,60 %	33,30 %	19 %	0 %	84,20 %	5,30 %	2,00 %	10,50 %
Winner Vom Assaut	40	9	87 %	13 %	0 %	0 %	88,90 %	11,10 %	0,00 %	0,00 %
Xambo Vom Suentelstein	64	11	71 %	25,80 %	3,20 %	0 %	90,00 %	6,70 %	0,00 %	3,30 %
Yak V Frankengold	40	7	84 %	8 %	4 %	4 %	94,40 %	0,00 %	0,00 %	5,60 %
Yasko Vom Farbenspiel	49	8	97,40 %	2,60 %	0 %	0 %	93,80 %	6,20 %	0,00 %	0,00 %
Zamp Vom Thermodos	89	11	82,10 %	9 %	7,50 %	1,50 %	96,10 %	2,00 %	0,00 %	2,00 %
Zerxis Vom Osterberger-land	36	9	75 %	12,50 %	6,20 %	6,20 %	70,60 %	17,60 %	11,80 %	0,00 %

Avd. Kongsberg

Lørdag 20 juni utstilling etter tysk mønster for schæferhund.

Dommer kollega Oddbjørn Winther måtte melde forfall og avd. Kongsberg inviterte meg til og dømme klubbens jubileums utstilling. 30 år siden avdelingen arrangerte norsk vinner utstilling.

Norsk vinner utstilling i 1990 var mitt første møte med schæferhund klubben da en kammerat ville ha meg med til Kongsberg og se på utstillingen siden jeg hadde tenkt og skaffe meg schæferhund.

Det er gledelig og se att avd Kongsberg etter noen år uten utstilling tar nye tak og lager utstilling. Avdelingen har en av de flotteste område med flott klubbhus som skriker etter aktivitet.

Jeg kom lørdag morgen og ble møtt av utstillingens leder som viste att alt var på stell med påmeldinger, sekretariat, kiosk og ring.

Hilste på ringsekretær Valborg Stølan og skriver Marit Johannessen. 2 dyktige og blide mennesker. 28 hunder påmeldt til dette stevne. 7 valper og 21 voksne.

Fin stemning rundt ringen (BP 1). (beste parasoll)

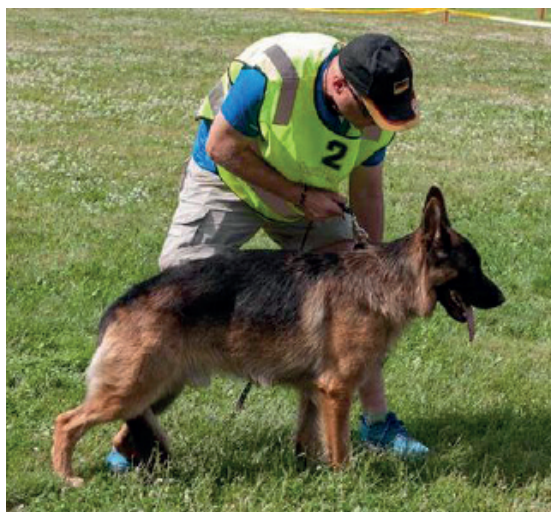

Flotte forhold på utstillingsdagen

Av valpene så var vinner av 4-6 mnd. langhår hann Komsas lbux etter Leopold von Zellwaldstrand/Komsas Lana en typefull valp med riktig kraft/flott hode og fine bevegelser for alder.

6-9 tispe så var det en linje vakker hund som heter Fancy av Trinto. Far Willas von Suentestein, mor Tascha av Trinto.

Ella av Trinto
9-12 mnd tispe normalhår (ML 1)

Conan av Trinto 18-24 mnd hann
normalhår (SG 1)

18-24 mnd tispe så vant Komsas Armani etter Max du Valdanzin/Komsas Løkky. En stor, substansfull tispe som er velgående med meget flott temperament.

Skuddprøve Åpenklasse

Åpen klasse tisper så var det 4 stk som konkurrerte. det stod mellom Jowascos Amora og Zelda av Trinto. 2 flotte og velgående tisper som Jowascos Amora trakk det lengste strået på grunn av bedre steglengde. Det gledelige var att når vi kom til brukshundklassene så var det flest hunder i dem.

Jawascos Amora (SG 1), Zelda av Trinto (SG 2), Yra av Trinto (SG 3), Vargfjells Tundra (G 1) Åpen Klasse tisper

Bruksklasse tisper normal hår var det 4 stk påmeldt. Klar vinner for meg var Adler see Oduscha etter Juwikas Destroyer/Didi von Valtenberg.

V2 ble Tascha av Trinto. Fight von holtkampher Hof/Yzzi av Trinto også dette en riktig typefull flott tisper som eier og oppdretter vil ha det mye moro med.

Bruksklasse tisper langhår var en hund jeg har dømt før Karmakollens Hailey. En hund av riktig størrelse, alltid velstelt og beveger seg med jordvindende bevegelser. Ble V1

Bruksklasse hannhund så var det 3 stk med.

Vinner av denne klassen ble Welinchas Donald Denzel. En hannhund av riktig størrelse med god kraft og maskulint hode, meget god over og underlinje, jordvindende bevegelser.

V2 ble Verdi av Lochatelli en stor langstrakt hund med gode linjer, meget gode bevegelser, men var ikke i sin beste pelsform for dagen.

SG1 ble en helsort hund Orex Aykmar en stor langstrakt hund med gode brystforhold, godt hode. Meget gode bevegelser og en fin fri ved foten som hunden fikk vist de bevegelsene som hunden kan.

Som helhet vil jeg si att alle hundene var av riktig temperament/mentalitet. Åpne og tilgjengelige.

Stort sett så var alle korrekte sett forfra og bakfra med noen få med litt trange haser.

Flinke handlere som viser frem det beste i hundene.

Arrangemang kommiteen i avd kongsberg med hjelpere fortjener skryt for ett flott stevne i fint sommervær

Mvh

Svein Nilsen

Fredag 7. august fra klokken 16 arrangerte avd. Kongsberg -k-test i skogen fra klubbhytta. Dommere var Steinar Aagaard og undertegnede. Prøveleder var Knut Brekke. Han var også "smitteverns-ansvarlig" - og passet på at gjeldende corona-regler ble fulgt gjennom hele testen. Figuranter var Arne Birkeland, Terje Pedersen og Trude Hauge Iversen. Det var et nydelig sommervær og løypa var fint bygget. 11 hunder var påmeldt - men en hadde ikke med stamtavle, og fikk således ikke stille. Slik er det så og si alltid på K-tester, eiere som møter opp uten stamtavle/registreringsbevis - DET MÅ VÆRE MED. Jeg tenker at alle papirene til hunden skal være med uansett hvilken aktivitet den deltar på, og det formidler jeg alltid når jeg holder kurs samt til egne valpekjøpere. Av de 10 hundene som deltok - bestod 9 ! Den som ikke bestod, var ikke schaffer.

Av schafere som bestod var: Gråmanns Xelent, Empereor Dick av Thorarinn, Jowaskos Amora og Barvatorps Lova - gratulerer til eiere, hundeførere og oppdrettere.

Dommer Steinar Aagaard og Trond-Egil Groth med arrangørstab K-test 7.8.2020
Avd. Kongsberg
Foto. Knut Brekke

FERDSELSPRØVE

Klubben hadde i god tid før ferdseleksprøven invitert til ferdseleksprøve-kurs. Så onsdag 29 juli fra klokken 1700-2100 avholdt undertegnede kurs på klubben for 14 deltakere. Først hadde vi en time teori, hvor vi gikk gjennom regler, hva som forventes av ekvipasjen, hvilke øvelser som gjelder osv. Deretter bar det ut, og resten av kvelden gikk med til de praktiske øvelsene. Deltakerne var utrolig positive og engasjerte. Samtlige fikk startnummer, og vi kjørte gjennom et par lydighetsøvelser og et par av de praktiske øvelsene - samt noen "Groth-spesial" øvelser.

Ekstra hyggelig var det at flere av kursdeltakerne deltok på ferdseleksprøven lørdag 8. august - med undertegnede som dommer.

Det var en veldig varm dag, og det ble besluttet at hele prøven ble avholdt ved og rundt klubbhytta til avd Kongsberg. Prøveleder var Knut Brekke, som også under denne prøven passet på at corona-reglene ble fulgt til punkt og prikke. To hunder bestod dessverre ikke, for begge gjaldt det på del A.

Samtlige hunder bestod vesentesten med glans, og fremviste fint og stødig gemytt gjennom hele prøven. Takk til sporty og reale hundeførere og til avd Kongsberg for fine dager både fredag og lørdag !!

Følgende schafferhunder bestod prøven:

Vargfjells Tascha med fører
Trude-Hauge Iversen
Hardstyles Diablo med fører
Terje Pedersen
Verdi av Locathelli med fører
Arvid Egil Aarvik
Xie von den Wilden Teufeln med fører
Christine Movik
Jowaskos Amora med fører
John Harald Pedersen
Vargfjells Tundra med fører
Kenneth Mathsen
Ubere Matris Castor med fører
Harald Mølbach Aas

Trond-Egil Groth /dommer

Dommer Trond-Egil Groth med deltagere på Ferdseleksprøve 8.8.2020
Avd. Kongsberg - Foto. Knut Brekke

Dommer Trond-Egil Groth takkes for utført oppdrag på Ferdelsprøve 8.8.2020 Avd. Kongsberg - Foto. Knut Brekke

Dommer Trond-Egil Groth med figurant (!) på Ferdelsprøve 8.8.2020 Avd. Kongsberg Foto. Knut Brekke

Figurant Torill Groth på Ferdelsprøve 8.8.2020 Avd. Kongsberg - Foto. Knut Brekke

Ferdelsprøve 8.8.2020 Avd. Kongsberg, John Harald Pedersen med Jowaskos Amora får bedømmelse av dommer Trond-Egil Groth

Foto. Knut Brekke

Avd. Møre og Romsdal

Bronsemerkeprøve

Kristiansund, 11.06.2020

Dommer: Bente Bjerkestrand

Bestått prøve:

Ina Roksvåg med Balder
(Malinois)

Håvard Haugan Holmen med Marco
(Rottweiler)

Øisten Olsen med Zasha
(Schäferhund)

Anne Halsbog med Jimi (Collie)

Vi gratulerer!

Midtsommerutstillingen

Kristiansund, 20.-21.06.2020

Lydighetsprøver

Dommer: Holmen, Roar

Lydighetsprøve klasse I

1. 171,5p BH-VT RLI Ingodds Russel, Schäferhund Normalhår, E: Bente Bjerkestrand, O: Liv Brækstad Evjen, (AD BH IPO2 Duran Von Team Hühnegrab - BH IPO1 AD Ingodds Twister)(w)

2. 150,5p RLI Austrått's Ønskedrøm Emma, Labrador Retriever, E: Janne Warmøy, O: Berit Langdahl Andresen, (RU EE AZ UCH N UCH Nicol' Poli Don't Try Any Tricks - Austrått's Up And Comming)(w)

Lydighetsprøve klasse II

1. 140,5p Canine For Use Dizza, Hollandsk Gjeterhund, E: Sallaup, Per Arvid, O: Höglund, Jenny/Pounu, Mikael, (NORDV-11 SV-11-10 Freak Le Chics Aggron - Czulwiks Ayla)

2. 104,0p C.I.E N DK UCH RLI RLII LPI Essence Of Love Dalido, Briard, E: Anne Laura Rasch Haugen, O: Daniela Kellovska, (C.I.E CZ CH PL CH SK CH Taboo Dalido - SK CH PL CH VDH CH Unique Beau Dalido)(w)

Lydighetsprøve klasse III

1. 189,5p RLI My Trusted Friend Snotra, Border Collie, E: May Therese Rishaug O: Hege Lousie Voldmo, (DKLPCH DKELCH Cap - Seterbakkens Vici)(w)

2. 180,5p LPII Weilerott's Sylvester, Rottweiler, E: Solberg, Bente Helen, O: Amundø, Kurt, (Knertebo's Tomboys Tilt - Weilerott's Oddlaug)

Lydighetsprøve FCI klasse 3

1. 248,0p BH AD IPO1 N LCH N UCH Romi's Vibby, Schäferhund Normalhår, E: Annelie Wreming, Marit Høve O: Rolf Mangerud, Aagesen Trond, (IPO1 Gondor Von Regina Pacis - N SE UCH IPO1 Filippina Von Athaba)(w)

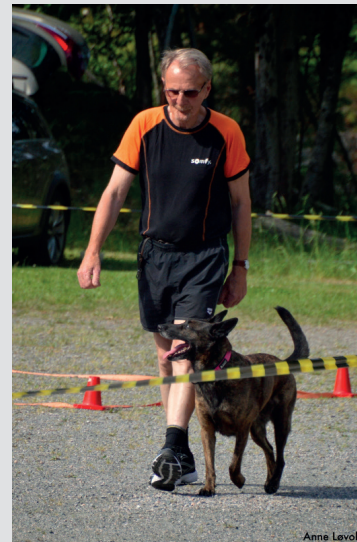
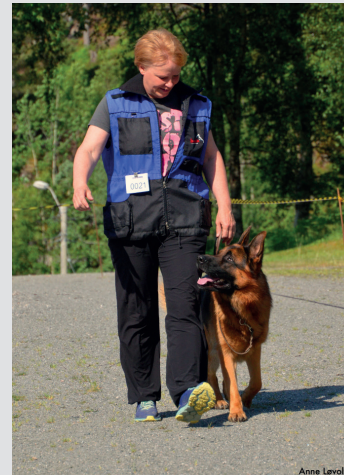
Valpeskue og FCI-utstilling

Dommer: Johnsen, Johnny

Valpeskue Schäferhund Normalhår

4 - 6 mnd hann

ML1 Ingodds Xaver, E: Kregnes, Even, O: Evjen, Liv Brækstad, (N UCH AD BH IPO2 NV-17 Falkøen's Vasko - AD BH IPO I Ingodds Doccas)

6 - 9 mnd hann

ML1 Bizmarks Hof Linus, E: Lene Sølberg, Leif Esten Lilleberg, Peder Aasheim, O: Mats Ölund, (Asap Vom Aldamar - IPO1 Kranichzug Wroni)(w)

4 - 6 mnd tisper

ML1 Ingodds Xollis, E: Hagen, Adrian Langsæter, O: Evjen, Liv Brækstad, (N UCH AD BH IPO2 NV-17 Falkøen's Vasko - AD BH IPO I Ingodds Doccas)
ML2 Ingodds Xeffe, E: Volden, Inger, O: Evjen, Liv Brækstad, (N UCH AD BH IPO2 NV-17 Falkøen's Vasko - AD BH IPO I Ingodds Doccas)

BIR Valp NH Ingodds Xaver

BIM Valp NH Ingodds Xollis

Valpeskue Schäferhund Langhår

6 - 9 mnd hann

ML1 Romi's Zimba, E: Anita Eggen Nordgaard, O: Rolf Mangerud, Aagesen Trond, (IPG1 Marlo Vom Haus Tchorz - NJV-18 BH-VT NV-19 Romi's Xi)(w)

BIR Valp LH Romi's Zimba

FCI-utstilling Schäferhund Normalhår

Juniorklasse hann

1 EX CK Rustøl's Ullmann, E: Tor Aspengren O: Tom-Reinar Stølen, (AD BH IPO2 IPO3 Rustøl's Goliath - IPO1 BH AD Perle Vom Pender)(w)

Brukshundklasse hann

1 EX CK BH-VT RLI Ingodds Russel, E: Bente Bjerkestrand, O: Liv Brækstad Evjen, (AD BH IPO2 Duran Von Team Hühnegrab - BH IPO1 AD Ingodds Twister)(w)

Veteranklasse hann

1 EX CK BH N UCH Finika's Garmin, E: Geir Wikstrøm, Unni Wikstrøm, O: Frode Thane Larsen, Larsen Torild Th., (N SE UCH NV-11 BH AD SCHH1 IPO3 Rothco's Ashan Kahn - Finika's Line)(w)

Beste hannhundklasse

1BHK Cert og Norsk Utstillings Championat BH-VT RL1 Ingodds Russel

2BHK BH N UCH Finika's Garmin

3BHK Res. Cert Rustøl's Ullmann

Juniorklasse tisper

1 EX CK Ingodds Wessina, E: Per Taksgård O: Liv Brækstad Evjen, (N UCH AD BH IPO2 NV-17 Falkøen's Vasko - AD BH IPOI Ingodds Ellys)(w)

2 EX CK Romi's Yvonn, E: Odd Brattøy, O: Rolf Mangerud, Aagesen Trond, (IPO2 BH AD Ben Vom Anrachtal - N UCH BH AD IPO1 NV-18 Romi's Qwelle)(w)

3 EX CK Sjetnehagen's Fanta, E: Catharina Asphaug, O: Catharina Asphaug, Strand Jorunn, Strand Janne, (BH AD N UCH Team Cayira Hercules - Sjetnehagen's Tyri)(w)

4 EX Ingodds Wicca, E: Camilla Kvåle, O: Liv Brækstad Evjen, (N UCH AD BH IPO2 NV-17 Falkøen's Vasko - AD BH IPOI Ingodds Ellys)(w)

EX Sjetnehagen's Gullet, E: Catharina Asphaug, O: Catharina Asphaug, Strand Jorunn, Strand Janne, (IPO2 BH AD Odylon Vom Fichtenschlag - BH SL2 Sjetnehagen's Walicha)(w)

Unghundklasse tisper

1 EX CK Rustøl's Rania, E: Tor Aspengren O: Tom-Reinar Stølen, (IPO2 BH AD Omen Vom Hattorfer-Land - AD BH IPO1 Rustøl's Ilana)(w)

2 EX CK Romi's Yhr, E: Tove Anita Berget Ersvik, O: Rolf Mangerud, Aagesen Trond, (IPO2 BH AD Ben Vom Anrachtal - N UCH BH AD IPO1 NV-18 Romi's Qwelle)(w)

Brukshundklasse tisper

1 EX CK BH IPO1 RW-17 Ice Tindra Krissy, E: Øyvind Sæther, O: Kristjana Bergsteinsdottir, (N UCH BH AD SCHH3 Giro Av Røstadgården - Kolgrimu Diesel Holm)(w)

2 EX CK AD BH Team Cayira Lizzie, E: Geir H Flønes, Annett Bäck O: Daniel Strandberg, (Faromir Vom Pender - AD BH IPO1 Gildewangen's Cicc)(w)

3 EX CK NJV-18 BH-VT NV-19 Romi's Xi, E: Bjørn Karlsen, Mona Iren Berger Karlsen O: Rolf Mangerud, Aagesen Trond, (IPO2 BH AD Aldo Vom Grafenbrunn - N UCH BH AD IPO1 NV-18 Romi's Qwelle)(w)

4 EX BH AD IPO1 Ingodds Lisanne, E: Sigrun Haugen, Liv Brækstad Evjen, O: Liv Brækstad Evjen, (IPO1 Adel Von Edelweiss - BH IPO1 AD Ingodds Twister)(w)

Beste tisperklasse

1BTK Cert Ingodds Wessina

2BTK Res. Cert BH IPO1 RW-17 Ice Tindra Krissy

3BTK AD BH Team Cayira Lizzie

4BTK NJV-18 BH-VT NV-19 Romi's Xi

BIR NH Ingodds Wessina

BIM BH-VT RL1 Ingodds Russel

FCI-utstilling Schäferhund Langhår

Juniorklasse tisper

1 EX CK Rallarbo's Z-Mira, E: Maria Grønning Sande O: Tore Mehlum, Oftedal Tommy, Mehlum Petter, (AD BH IGP1 Caspar Vom Pender - AD Rallarbo's Diesel)(w)

2 VG Yentl V.D. Ybajo Hoeve, E: Elisabeth Hamre Landløpet, O: Y. H. Verschoor-Schalcker, (IPO2 Willy Vom Kuckucksland - Venus-Opal V.D. Ybajo Hoeve)(w)

Unghundklasse tisper

1 EX Sjetnehagen's Enjya, E: Tina-Helen Ytrevik, O: Catharina Aspauug, Strand Janne, Strand Jorunn, (N UCH AD BH IPO1 Chaila's Grand Tyson - N UCH BH SL1 IPO1 AD IGP2 Sjetnehagen's Tamara)(w)

Championklasse tisper

1 EX CK N UCH BH IBGH1 LPI Team-Leri Emzi, E: Elisabeth Hamre Landløpet, O: Erik Gyldening Bjerre, (Uso Vom Leithawald - Kiami's Fiona)(w)

Beste tisperklasse

1BTK Cert Rallarbo's Z-Mira

2BTK N UCH BH IBGH1 LPI Team-Leri Emzi

BIR LH Rallarbo's Z-Mira

Anne Løvold

BIR LANGHÅR

Anne Løvold

BIR og BIM

Foto: Svernn Børre Steinsland (Lana av Svebø med valper)

Avd. Nordenfjeldske

Rapport fra NSChk avd Nordenfjeldske utstilling etter tysk mønster lørdag 11. juli

Undertegnede hadde gleden av å dømme ovennevnte utstilling på avdelingens flotte plass, Stavsøra. Det var satt opp en stor, fin ring med god plass til utstillere. Vi var heldige med været og det var stort sett sol og varmt på lørdagen.

4-6 tise normalhår: ML1 Finikas Paris i en jevn og god klasse

4-6 hann normalhår: ML1 Finikas Pepper

4-6 hann langhår: ML1 Balder av Røstagården

6-9 tise normalhår: ML1 Romis Zanne

6-9 hann normalhår: ML1 Ingodds Xaver, ML2 Bizmark Hof Linus

6-9 hann langhår: ML1 Romis Zimba

9-12 tise normalhår: ML1 Yenta Mi av Røstagården, ML2 Sjetnehagens Gullet

9-12 tise langhår: ML1 Rallarbos Z-Mira

Alle valper viste seg åpne og tilgjengelige. Kvaliteten var som gjennomsnitt av god til meget god kvalitet.

12-18 tise normalhår: SG1 Bukkestis Unique i en meget god og jevn klasse.

12-18 tise langhår: SG1 Woxendahls Bonnie

12-18 hann normalhår: SG1 Ingodds Vegas

12-18 hann langhår: G1 Woxendahls Birk

18-24 tise langhår: SG1 Sjetnehagens Edith Piaf

Åpen kl tise normalhår: SG1 Rustøls Nissi i en jevn og god klasse

Åpne kl tise langhår: SG1 Xenia Vom Napte-Emmer Eck

Åpne kl hann normalhår: SG1 Romis Wembley

Veterankl tise: V1 Ingodds Twister. En tise som fremdeles viste seg i meget god form og med gode bevegelser

Brukshundkl tise: V1 Team Cayira Tirill, V2 Ingodds Fia, V3 Romis Qippi, V4 Ingodds Lisanne. En klasse av særdeles god og jevn kvalitet. Alle tispene var av meget gode typer og med meget gode bevegelser.

Brukshundkl hann: V1 Ingodds Grassano tett fulgt av V2 Ingodds Kondor, V3 Finikas Metoo, V4 Chailas Charlie.

Denne klassen var også av meget god kvalitet.

Brukshundkl hann langhår: V1 Xantos Vom Freese Land

De fleste hundene i klassene over 12 mnd var av meget god kvalitet, men noen var over standardstørrelse. Noen trenger også noe mer ringtrening, men alle viste seg åpne og tilgjengelige. Alle utstillere viste god sportsånd med god stemning på utstillingen. Viser til resultatliste og kritikker for alle klasser.

Jeg vil takke ringsekretær og skriver for god og hyggelig hjelp. Vil samtidig takke for et hyggelig opphold med gode hunder i ringen og hyggelige schäferhund-venner, samt god og rikelig bevertning fra klubbhusets kjøkken!

Oddbjørn

Valpeskue etter Tysk Mønster 11/7-2020

Dommer: Oddbjørn Winther

4 – 6 mnd Tise (4 ML)

ML1 Finika's Paris (AD BH IGP1 Caspar Vom Pender – BH-VT Finika's Mira) Eier: Odd Steinar Riise, Os i Østerdalen.

ML2 Finika's Pepzie (AD BH IGP1 Caspar Vom Pender – BH-VT Finika's Mira) Eier: Ole Martin Nymo, Os i

Østerdalen.

ML3 Romi's Aqua (IPO3 Draco Von Roosvec – NUCH BH AD NV-18 IPO1 Romi's Qwelle) Eier: Bjørn og Mona Karlsen, Ranheim

ML4 Finika's Quix (AD BH IGP1 Caspar Vom Pender – AD BH Rallarbo,s Quintella) Eier: Trine Uthus, Flatåsen.

4 – 6 mnd Hannhund (1 ML)

ML1 Finika's Pepper (AD BH IGP1 Caspar Vom Pen-

dlar – BH-VT Finika's Mira) Eier: Frode Thane Larsen, Løten.

4 – 6 mnd Hannhund (langhår) 1 ML

ML1 Balder Av Røstadgården (VA BH IPO3 Dingo Di Casa Mary – BH Lykke Av Røstadgården) Eier: Nina Helene Storrø, Koppang.

6 – 9 mnd Tispe (2 ML)

ML1 Romi's Zanne (IGP1 Marlo Vom Haus Tchorz – NJV-18 BH-VT NV-19 NUCH Romi's Xi) Eier: Nina Ekle, Trondheim.

ML2 Yobaro's Wippi (BH-VT Team Cayira Qaiser – AD BH IGP 1 Yobaro's Jippi) Eier: Lena og Tore Danielsen, Braskereidfoss

6 – 9 mnd Hannhund (2 ML)

ML1 Ingodds Xaver (NUCH AD BH IPO2 NV- 17 Falkøen's Vasko – AD BH IPO1 Ingodds Doccas) Eier:

Even Kregnes, Melhus.

ML2 Bizmarks Hof Linus (Asap Vom Altamar – IPO1 Kranichzug Wroni) Eier: Lene Søberg, Peder Aasheim, Leif Esten Lilleberg, Ranheim.

6 – 9 mnd Hannhund (langhår) 1 ML

ML1 Romi's Zimba (IGP1 Marlo Vom Haus Tchorz – NJV-18 BH-VT NV-19 NUCH Romi's Xi) Eier: Anita Eggen Nordgaard, Trondheim.

9 – 12 mnd Tispe (1 ML – 1 L)

ML1 Yenta Mi Av Røstadgården (IPO2 BH AD Quyndios Vom Suentelstein – BH Lykke Av Røstadgården, Eier: Øyvind Sæther, Koppang.

L Sjetnehagen's Gullet (IPO2 AD BH Odylon Vom Fichtenschlag – BH SL2 Sjetnehagen's Walicha) Eier: Catharina Asphaug, Jakobsli.

9 – 12 mnd Tispe (langhår) 1 ML

ML1 Rallarbo's Z- Mira (AD BH IGP1 Caspar Vom Pen-

dlar – AD Rallarbo's Diesel) Eier: Maria Grøning Sande, Trondheim.

9 – 12 mnd Hannhund (langhår) IM

12 – 18 mnd Tispe (4 SG)

SG1 Bukkesti Unique (IPO2 BH AD Ben Vom Anrachtal – Bukkesti Rikke Irene) Eier: Britt Børsheim, Mo i Rana.

SG2 Ingodds Wessina (NUCH AD BH IPO2 NV- 17 Falkøen's Vasko – AD BH IPO1 Ingodds Ellys) Eier: Per Taksgård, Løkken.

SG3 Sjetnehagen's Fanta (BH AD NUCH Team Cayira Hercules – Sjetnehagen's Tyri) Eier: Catharina Asphaug, Jakobsli.

SG4 Romi's Yhr (IPO2 BH AD Ben Vom Anrachtal – NUCH AD BH NV-18 IPO1 Romi's Qwelle) Eier: Tove Anita Ersvik, Eide.

12 – 18 mnd Tispe Langhår (1 SG)

SG 1 Woxendahl's Bonnie (NUCH AD BH IPO1 Chaila's Grand Tyson – AD BH Xenia Vom Napte-Emmer-Eck) Eier: Irene Heirsauet, Heimdal.

12 – 18 mnd Hannhund (2 SG)

SG1 Ingodds Vegas (IPO2 Willas Vom Suentelstein – BH NUCH Ingodds Essina) Eier: Raymond Åkerøy Paulsen, Dønna. . SG2 Jolizi's Yimmy (NUCH AD BH IPO2 NV-17 Falkøen's Vasko – Xilly Vom Vogelsberger Südhang) Eier: Espen Lystad Johnsen, Ler.

12 – 18 mnd Langhår (2 G)

G1 Woxendahl's Birk (NUCH AD BH IPO1 Chaila's Grand Tyson – AD BH Xenia Vom Napte-Emmer-Eck) Eier: Trine Anderson, Orkanger.

G2 S - Kevin Av Theahagen (BH AD NUCH Team Cayira Hercules – Kira Av Quantos) Eier: Ann-Kristin Grostad Øian, Leinstrand.

18 – 24 mnd Tispe langhår(1SG 1G 1 IM)

SG1 Sjetnehagen's Edith Piaf (NUCH AD BH IPO1 Chaila's Grand Tyson – NUCH BH SL1 IPO1 AD IGP2 Sjetnehagen's Tamara) Eier: Catharina Asphaug, Jakobsli.

G1 Sjetnehagen's Enjya (NUCH AD BH IPO1 Chaila's Grand Tyson – NUCH BH SL1 IPO1 AD IGP2 Sjetnehagen's Tamara) Eier: Tina-Helen Ytrevik, Trondheim.

Åpenklasse Tispe (3 SG 1 0)

SG1 Rustøl's Nissi (IPO3 Groovy Di Casa Massarelli – Rustøl's Glow) Eier: Arne Holm, Mette Austad, Tynset
SG2 Chaila's Xi (AD BH IPO3 Rustøl's Goliath – BH IPO-V Ulvebo's Bozita) Eier: Ingvild Suren Eggan, Elvarli.
SG3 Ønita Av Schäferborg (NUCH AD BH IPO2 NV-17 Falkøen's Vasko – Wenke Av Schäferborg) Eier: Nina Marthinussen, Mo i Rana.

Åpenklasse Tispe Langhår (1 SG)

SG 1 AD BH Xenia Vom Napte-Emmer-Eck (IPO3 Benno Vom Mahlstein – IPO1 Romina Vom Napte-Emmer-Eck) Eier: Joachim Woxholt, Skogn.

Åpenklasse Hannhund (2 SG)

SG1 Romi's Wembley (IPO1 AD BH Kaspar Von Tronje – N SE UCH IPO1 Filippina Von Athaba Eier: Rolf Mangerud, Fetsund.

SG2 Ingodds Rocker (BH AD IPO2 Duran Von Team Hühnegrab – BH AD IPO1 Ingodds Twister) Eier: Lene Slåttrem, Mosjøen

Veteranklasse Tispe (1 V)

V1 BH AD IPO1 Ingodds Twister (N SE UCH NV-11 BH AD SchH1 Rothco's Ashan Kahn – AD BH SchH1 NUCH Ingodds Qissme) Eier: Sigrun Haugen, Hovin

Brukshundklasse Tispe (4 V)

V1 Team Cayira Tirill (IPO3 Mark Vom Pendler Gildewangen's Jezzi) Eier: Geir og Unni Wikstrøm, Tiller

V2 Ingodds Fia (AD BH SchH3 Fred Vom Rumbachtal – BH AD INT N S UCH SchH1 Ingodds Follis) Eier: Arne Holm, Mette Austad, Tynset.

V3 BH AD SL1 NUCH Romi's Qippi (SchH3 BH AD Fred Vom Rumbachtal – N SE UCH IPO1 Filippina Von Athaba) Eier: Roger og Marianne Svendsen, Singsås.

V4 BH AD IPO1 Ingodds Lisanne (IPO 1 Adel Von Edelweiss – BH AD IPO 1 Ingodds Twister) Eier: Sigrunn Haugen og Liv Evjen, Hovin

Brukshundklasse Hannhund Langhår (1 V 1 SG)

V1 BH AD IGP1 Xantos Vom Freese Land (IPO2 Zitan V. Repitition – IPO1 Tee Jay Vom Freese Land) Eier: Torild og Jon Olav Sviund, Gjøvik.

SG1 BH-VT Sjetnehagen's Zantos (NUCH AD BH IPO1 Chaila's Grand Tyson – NUCH BH SL1 IPO1 AD IGP2 Sjetnehagen's Tamara) Eier: Tina- Helene Ytrevik, Trondheim.

Brukshundklasse Hannhund (4 V)

V1 N SE UCH AD BH IPO1 Ingodds Grassano (SchH3 BH AD Fred Vom Rumbachtal – BH AD IPO1 Ingodds Twister) Eier: Per Taksgård, Liv Evjen.

V2 BH AD IPO1 NUCH Ingodds Kondor (BH AD IPO3 Gary Vom Hühnegrab – C.I.B. N SE UCH BH IPO1 Ingodds Qwassel) Eier: Trond Elvheim, Liv Evjen Trondheim

V3 BH-VT IAD Finika's Metoo (NUCH AD BH IPO2 NV-17 Falkøen's Vasko – AD BH IPO1 Isadora Av Waltzygården) Eier : Frode Thane Larsen, Løten.

V4 BH SL1 Chaila's Charlie (AD BH IPO1 Juwika Destroyer – AD BH IPO1 Ulvebo's Wita) Eier: Ingvild og Johnny Eggan, Elvarli.

RIK PRØVER og Brukshundkåring. Dommer Arvid Krogh.

FP.

Følgende fikk bestått:

Rolf Syversen med Romi's Wayne

Cecilie Vordal med Ingodd's Urma

Annett Bäck med Team Cayira Tirill

Jan Roald Fenne med Romi's Yapp

Berit Smaaland med Havrevingen's Qle Qla
Ole Martin Nymoen med Hasselballe Jeppe

3 av våre æresmedlemmer deler ut utmerkelse Fårehund til Odd-Inge Christensen på lørdagen

Brukshundkåring
 Bestått
 Maria Sande Grøning med Chaila´s Xanadu

IGP 1
 Bestått
 Geir Flønes med
 Team Cayira Lizzie
 86-76-83
 Totalt 245 G

FP

I strålende sensommervær arrangerte vi i avdeling Grenland utstilling etter tysk mønster i Herkules Idrettspark.

Det var i alt 42 påmeldte ekvipasjer. Dommer var Ulla Søgård Hansen som sørget for eminent bedømmelse, og dermed sørget for at stemningen i og utenfor ringen ble topp.

Takk til utstillerne for sporty oppførsel og godt humør til tross for strenge smittevernsregler.

Styret retter en takk til alle medlemmer som gjorde det mulig å gjennomføre arrangementet prikkfritt.

Resultate er som følger;

4-6 hann normalpels

ML 1 Rustøl's Wambo (IPO 3 Tell von Ghattas-IPO 1 Rustøl's Glow) eier: Tom Stølen

ML 2 Uran av Exram (IPO 3 Team Marlboro Uno-IPO 1 Team Marlboro Rose) eier: Hein Irgens Henriksen

6-9 mnd tisper normalpels

ML 1 Fancy av Trineto (IPO 2 Willas vom Suentelstein-IPO 1 Tascha av Trineto) eier: Torill og Trond-Egil Groth. Holder: Eline Klepsvik

ML 2 Toga av Exram (IPO 2 Odylon vom Fichtenschlag-Rustøl's O'Karla) eier: Katrine Sætereng

ML 3 Fam av Trineto ((IPO 2 Willas vom Suentelstein-IPO 1 Tascha av Trineto) eier: Marianne Undem

6-9 mnd hann normalpels

ML 1 Hagadals Xaci (IGP 1 Marlo vom Haus Tchorz-IPO 1 Falkøen's Vanta) eier: Erik Grøsele og Kjell Olaf Olsen

L 1 Flash av Frineto (IPO 2 Willas vom Suentelstein-IPO 1 Tascha av Trineto) eier: Anne Lisabeth Jøsang

9-12 mnd tisper normalpels

ML 1 Rustøl's Venus (IPO 3 Rustøl's Goliath-Falkøen's Tinka) eier: Kenneth Løyning

ML 2 Ina av Zynken (IGP 1 Team Paka's Gekko-BH Quamzi av Zynken) eier: Ingemann Auestad

ML 3 Falkøen's Tinka (IGP 2 Mario vom Haus Tchorz-IPO 1 NUCH Falkøen's Selma) eier: Roald Sørensen

ML 4 Beibar's Tequila (IPO 2 Aldo v. Grafenbrunn-Rustøl's MiAmor) eier: Magne Henne

L 1 Beibar's Troya (IPO 2 Aldo v. Grafenbrunn-Rustøl's MiAmor) eier: Jon Sletten

9-12 mnd hann normalpels

ML 1 Olaf av Svebø (NUCH IPO 2 Falkøen's Vasko-Fanta av Svebø) eier: Tanya Lily Voss

ML 2 Beibar's Teki (IPO 2 Aldo v. Grafenbrunn-Rustøl's MiAmor) eier: Nancy Eriksen

L 1 Igor av Zynken (IGP 1 Team Paka's Gekko-BH Quamzi av Zynken) eier: Ingemann Auestad

9-12 mnd tisper langhår

ML 1 Idyll av Zynken (IGP 1 Team Paka's Gekko-BH Quamzi av Zynken) eier: Torild og Jon Ola Sviund

Juniorklasse tisper normalpels

SG 1 Ninni av Svebø (IGP 1 Falkøen's Bono-IPO 1 Cindy av Svebø) eier: Svenn Børre Steinsland og Bjørn Lundberget

SG 2 Rustøl's Tina II (IPO 2 Aldo v. Grafenbrunn-IPO 1 Rustøl's Ilana) eier: Christopher Andersen og Mirko

Kadach

SG 3 Delfi av Trineto (IPO 3 Rustøl's Goliath-IPO 1 Qira av Trineto) eier: Torill E. Groth

G1 Diba av Trineto (IPO 3 Rustøl's Goliath-IPO 1 Qira av Trineto) eier: Bente Engebregtsen

Juniorklasse hann normalpels

SG 1 Rustøl's Ullmann (IPO 3 Rustøl's Goliath-IPO 1 Perle v. Pendler) eier: Tor Aspengren

Juniorklasse hann langhår

SG 1 Dihbo av Trineto (IPO 3 Rustøl's Goliath-IPO 1 Qira av Trineto) eier: Ken Wike Hansen

Unghundklasse tisper normalhelset

SG 1 Rustøl's Rania (IPO 2 Omen vom Hattorfer-Land-IPO 1 Rustøl's Ilana) eier: Tor Aspengren

Åpenklasse tisper normalpels

SG 1 Wendy av Trineto (IPO 3 Yuri von Osterberger-Land-Sch H 1 Yzzi av Trineto) eier: Trond-Egil Groth

SG 2 Beibar's Rosita (IPO 3 Jim vom Holtkämper Hof-Olina vom Holtkamper Tor) eier: Magne Henne

SG 3 Rosebessy av Exram (IPO 3 Rustøl's Goliath-IPO 1 Ofira von Schwedenring) eier: Nancy Eriksen

SG 4 Zamina av Schæferborgen (IPO 1 Watson vom Thermodos-Wenke av Schæferborgen) eier: Tone Borgersen

SG 4 Bine av Trineto (IPO 3 Henko vom Holtkämper Hof-IPO 1 Ranja av Trineto) eier: Trond-Egil Groth

SG 5 Bergtatt av Akita All my kisses (IPO 2 Owin's Wutz-IPO 1 RL1 Oki Rennesmee av Locathelli) eier: Thor Arne Moen

Åpenklasse hann normalpels

SG 1 Falkøen's Iben (IPO 2 NUCH Falkøen's Vasko-IPO 1 Falkøen's Oxy) eier: Bjørn Arne Sandstå

Bruksklasse tisper normalpels

V1 IPO 2 Geicha di Casa Beggiato (IPO 3 Labo vom Schollweiher-Niki di Casa Beggiato) eier: Magne Henne

V2 IPO 1 Tascha av Trineto (IPO 3 Fight vom Holtkämper Hof-Sch H 1 Yzzi av Trineto) eier: Trond-Egil Groth

Bruksklasse hann normalpels

V1 IPG 1 Falkøen's Bono (IPO 3 Goran v. Birstadter Hof-IPO 2 Falkøen's Sheeba) eier: Kjell Olaf Olsen

V2 IGP 3 IBGH1 Rustøl's Nero (IPO 3 Groovy di Casa Massarelli-IPO 1 Rustøl's Glow) eier: Stig A. Kristiansen og Janne H. Iversen

Brukshundklasse hann langhår

V1 IGP 1 Xantos vom Freese Land (IPO 3 Zitan v. Repetition-IPO 1 Tee Jay vom Freese Land) eier: Torild og Jon Ola Sviund

Veteranklasse tisper normalpels

V1 IPO 1 NUCH Team Marlboro's Tacha (Sch H 3 Zerxis vom Osterbergerland-Team Marlboro Jara) eier: Terje Vehus

V2 IPO 1 NUCH Gildewangen's Cicci (N SE UCH Sch H 1 IPO 3 Rotcho's Ashan Kahn-Gildewangen's Zaffi) eier: Magne Henne

Avd. Sarpsborg

Vi hadde invitert til FP - UHP - K test og Norsk Avlsgodkjenning.

En er jo alltid spent på to ting; hvor mange vil melde seg på og hvordan blir været? Sistnevnte danner rammen på arrangementet i forhold til å få en god opplevelse.

Påmeldingen var meget god;

10 stk. FP - 2 stk. UHP - 22 stk. K test og 10 stk. til avlskåringen!

Mao. meget bra

Så var det været da. Det var meldt skikkelig dårlig vær med risiko for styrtregn !!!

Men, lykken stod oss bi og vi hadde til 99% opphold og fint vær hele dagen

Hvordan gikk det så med de startende? Først vil vi berømme ekvipasjene for meget god tålmodighet og god sportsånd.

Noen var uheldige og vil helt sikkert «ha dagen» neste gang

9 ekvipasjer bestod FP prøven, UHP prøven ble bestått etter sykkelritt på 2 mil, 16 ekvipasjer bestod K testen og 8 ekvipasjer ble avlsgodkjent.

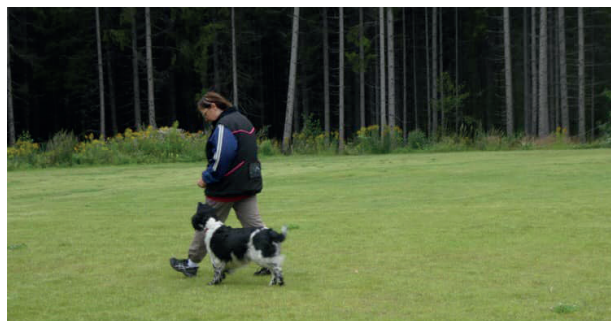
Stor gratulasjon til dere alle .

Det er tatt vilkårlige bilder fra FP, K test, hjelpere og klubbmedlemmer. Flere FP og K tester ble også filmet og vi jobber med redigering for å se om det lar seg gjøre å legge det på facebook-siden vår.

Et slikt arrangement krever god planlegging i forkant. Ikke minst av hensyn til pandemien som herjer.

Vi takker klubbens medlemmer for innsatsen før- gjennom og etter arrangementet. Ikke minst berømmes også de som stod for servering hele dagen.

Vel blåst alle sammen

Avd. Fredrikstad 19/7

Dommer: Oddbjørn Winther voksen, Leif Belgen valp.

4-6 mnd tise normalpelset

VV1 Berglitunets Aqua (Team Marlboro Hilton II – Fjellas Itzy) E: Røyert Christin. O: Røyert Christin & Torgeir, 1892 Degernes

VV2 Ulvgårdens Brizka (Hylteland's Apart – Ulvgårdens Tizzla)

VV3 Lux av Rottenhaller (Quyndios vom Suentelstein – Hazel av Rottenhaller) E: Grytbakk Silje. O: Axelsen Gry & Henning, 9512 Alta

4-6 mnd hann normalpelset

VV1 Berglitunet Arco (Team Marlboro Hilton II – Fjellas Itzy) E: Røyert Christin. O: Røyert Christin & Torgeir, 1892 Degernes

6-9 mnd tise normalpelset

VV1 Falkøen's Tinka II (Marlo vom Haus Tchorz – Falkøen's Saima) E: Sørensen Roald. O: Lundberget Bjørn & Stina, 2420 Trysil

VV2 Bukkesti Vicky (Falkøen's Vasko – Welicha's Vizla av Tosebygd) E: Nilsen Svein. O: Nilsen Svein og Olsen Bente Irene, Askim

VV3 Komsa's Heike (Falkøen's Vasko – Xilli vom Emkendorfer Park) E: Jansen Stine Cecilie Kjellvik. O: Søderholm, Mona & Ojala, Karl Otto, 1593 Svinndal

6-9 mnd tise langhår

VV1 Komsa's Inca (Leopold vom Zellwaldrand – Komsa's Lana Èn) E: Arntsen Per Arne. O: Søderholm, Mona & Ojala, Karl Otto, 1593 Svinndal

VV1 Komsa's Ittaly (Leopold vom Zellwaldrand – Komsa's Lana Èn) E: Dalseghagen Tone Bjørneengen. O: Søderholm, Mona & Ojala, Karl Otto, 1593 Svinndal

VV1 Komsa's Izzy (Leopold vom Zellwaldrand – Komsa's Lana Èn) E: Olson Kai Richard. O: Søderholm, Mona & Ojala, Karl Otto, 1593 Svinndal

6-9 mnd hann normalpelset

VV1 Haukåsen's Ivar (Falkøen's Vasko – Haukåsen's Denn Etter Una) E: Johansen Sissel. O: Christiansen Hilde Westad, 1664 Rolvsøy

6-9 mnd hann langhår

VV1 Komsa's Ibux (Leopold vom Zellwaldrand – Komsa's Lana Èn) E: Gjersvik Børre. O: Søderholm, Mona & Ojala, Karl Otto, 1593 Svinndal

VV1 Komsa's Isha (Leopold vom Zellwaldrand – Komsa's Lana Èn) E: Bergersen Therese Svalestad. O: Søderholm, Mona & Ojala, Karl Otto, 1593 Svinndal

9-12 mnd hann normalpelset

VV1 Koga Baki (Figo vom Heiligental – Hesselballe Zelda) E: Lindahl Terje K. O: Asserfelt Bill B, Danmark

9-12 mnd tise langhår

VV1 Komsa's Ejla (Ymen vom Messina – Komsa's Pippi) E: Isaksen Laila. O: Søderholm, Mona & Ojala, Karl Otto, 1593 Svinndal

VV2 Blavor vom Repetition (Ymen vom Messina – Genevieve di Casa Masarelli)

VV3 Komsa's Eira (Ymen vom Messina – Komsa's Pippi) E: Mortensen Pål. O: Søderholm, Mona & Ojala, Karl

Otto, 1593 Svinndal

VV4 Blair vom Repetition (Ymen vom Messina – Genevieve di Casa Masarelli)

12-18 tise normalpelset

SG1 Romi's Yuna NO35187/19, 04/02/19, E: Karlsen, Kristin O: Mangerud, Rolf & Agesen, Trond, 1900 Fet-sund (IPO2 BH AD Ben Vom Anrachtal - N UCH BH AD IPO1 Romi's Qwelle)

SG2 Bukkesti Uzzi NO46519/19, 16/06/19, E: Svein Nilsen, Hilde Irene Galborg O: Nilsen, Svein, 1809 Askim (IPO2 BH AD Ben Vom Anrachtal - Bukkesti Rikke Irene)

SG3 Rinnthora Vom Zidena NO52102/19, 15/07/19, E: Tonje-Marie Elstad, Per Roger Hamgaard O: Bøe, Tom Jonas & Elstad, Tonje-Marie, 2943 Rogne (AD BH IPO 1 Yogi Vom Funken Spiel - IPO1 Tenja Vom Funken Spiel)

SG4 Abiaga's Tanni NO48886/19, 12/06/19, E: Berndt, Jostein O: Frogner, Niklas A, 3180 Nykirke (IPO1 Quando Vom Bördetal - AD BH IPO1 Abiaga's Henni)

SG5 Welincha's Imme NO36995/19, 24/02/19, E: Belgen, Ragnhild O: Belgen, Ragnhild & Belgen, Leif Vidar, 1860 Trøgstad (N UCH AD BH IPO2 NV-17 Falkøen's Vasko - Welincha's Olly)

SG6 Haukåsen's Hwie NO33643/19, 20/01/19, E: Christiansen, Hilde Westad O: Christiansen, Hilde Westad, 1664 Rolvsøy (IPO2 BH AD Quyndios Vom Suentelstein - BH Haukåsen's Denn Etter Una)

SG7 Bar-Bara's Kandja NO41425/19, 18/03/19, E: Gundersen, Tom Berge O: Kristoffersen, Terje Morris, 1892 Degernes (IPO2 Willas Vom Suentelstein - Bar-Baras Zikita)

12-18 mnd Tise Langhår

SG1 Amira Av Frøyhagaarden NO40044/19, 28/03/19, E: Ann-Cathrin Opsahl-Engen, Glenn Ove Opsahl-Engen O: Opsahl-Engen, Ann-Cathrin & Opsahl-Engen, Glenn Ove, 1880 Eidsberg (BH IPO3 Ian Vom Kleinen Zauberberg - IGP1 BH AD Karmakollen's Carmenzita)

SG2 Irbo's Kleopatra NO49820/19, 13/07/19, E: Dieseth, Jorunn Strøm O: Hermansen, Marianne, 1860 Trøgstad (IGP3 SE N UCH Schezzheims Tzar - AD BH IPO1 NJV-15 Adler See Oduscha)

18-24 mnd Tise normalpelset

SG1 Komsa's Aischa NO55322/18, 01/09/18, E: Søderholm, Mona O: Søderholm, Mona & Ojala, Karl Otto, 1593 Svinndal (Max Du Val D'anzin - BH Komsa's Løkky)

G1 Fiie Av Heldenhaft NO32900/19, 19/01/19, E: Gustafsson, Emma O: Gustafsson, Emma, 1621 Gressvik (IPO3 Max Von Haus Targa - BH AD IPO1 Ajenta Av Heldenhaft)

18-24mnd Klasse Tise langhår

SG1 Komsa's Aqva NO55320/18, 01/09/18, E: Røsnæs, Simen Sæthre O: Søderholm, Mona & Ojala, Karl Otto, 1593 Svinndal (Max Du Val D'anzin - BH Komsa's Løkky)

Åpen Klasse over 24mnd Tise

IB BH-VT Komsa's Zamba NO45990/18, 08/05/18, E: Isaksen, Laila O: Søderholm, Mona & Ojala, Karl Otto, 1593 Svinndal (IPO2 Fantom Team Ulmental - N UCH BH AD Komsa's Yarissa)

18 – 24mnd Hannhund Normalpelset

SG1 Haukåsen's Herman NO33644/19, 20/01/19, E: Romfog, Gunnar O: Christiansen, Hilde Westad, 1664 Rolvsøy (IPO2 BH AD Quyndios Vom Suentelstein - BH Haukåsen's Denn Etter Una)
SG2 Bar-Bara's Kampari NO41420/19, 18/03/19, E: Kristoffersen, Terje Morris O: Kristoffersen, Terje Morris, 1892 Degernes (IPO2 Willas Vom Suentelstein - Bar-Baras Zikita)

18-24 mnd hann LÅNGHÅR

SG1 Svarteborg's Kaizer NO41258/19, 28/03/19, E: Gundersen, Rune O: Aagaard, Steinar, 1816 Skiptvet (AD BH IPO2 IPO3 Rustøl's Goliath - Team Cayira Fiona)

Åpen Klasse over 24mnd Tispe

SG1 Welincha's Cayla NO56089/17, 29/09/17, E: Rustad, Wenche O: Belgen, Leif Vidar & Belgen, Ragnhild, 1860 Trøgstad (IPO2 BH AD Aldo Vom Grafenbrunn - Welincha's Olly)

Åpenklasse over 24mnd Hannhund

SG1 BH-VT Æxo Av Schäferborgen NO44821/17, 11/04/17, E: Aske, Jan Helge O: Vagle, Laila & Vagle, Svein-Egil, 4309 Sandnes (IPO1 AD BH Kaspar Von Tronje - N UCH AD BH IPO1 Quiquita Banana Av Lochathelli)
SG2 Rinnrislas Hendrix NO51873/17, 26/07/17, E: Bilden, Pål Erik O: Norstad, Atle, 1719 Greåker (Fjellas Dio Darkhan - Fjellas Emma)

Åpen Klasse over 24mnd Hannhund Langhår

SG1 Komsa's Wanando NO58721/17, 25/10/17, E: Rune Kolsvik, Bodil Karlstad Kolsvik O: Søderholm, Mona & Ojala, Karl Otto, 1593 Svinndal (Avatar Vom Sandstein - N UCH BH AD IPO-V IGP1 Komsa's Lana Ën)

Brukshundklasse over 24mnd Tispe

V1 BH N UCH Welincha's Vizla Av Tosebygda NO44116/16, 12/05/16, E: Leif Vidar Belgen, Svein Nilsen O: Belgen Ragnhild, Belgen Leif Vidar, 1860 Trøgstad (IPO 2 AD BH Duncan Vom Messina - N SE UCH BH IPO1 AD NV-15 Welincha's Yes)
V2 AD BH IPO1 NJV-15 Adler See Oduscha DK16079/2014, 29/08/14, Sort/Brun E: Hermansen, Marianne O: Jørgensen, Lizette Hørslev, Danmark (IPO1 AD BH Juwika Destroyer - IPO1 BH Didi Vom Valtenberg)
G1 Vargfjells Tascha NO44402/18, 08/05/18, E: Hauge-Iversen, Trude O: Hauge-Iversen, Trude & Oskarsen, Knut, 3050 Mjøndalen (Vargfjells Olle - BH Vargfjells R-Aska)

Brukshundklasse over 24mnd Tispe langhår

V1 N UCH BH AD Komsa's Pippi NO47460/16, 14/05/16, E: Isaksen, Laila O: Søderholm Mona, Ojala Karl O., 1593 Svinndal (BH AD Jaro Av Trينتento - N UCH BH AD Komsa's Yarissa)

Brukshundklasse over 24mnd Hannhund Normalpelset

V1 BH-VT Welincha's Donald Denzel NO58124/17, 07/10/17, E: Belgen, Leif Vidar O: Belgen, Leif Vidar & Belgen, Ragnhild, 1860 Trøgstad (BH AD IPO2 Cyrus Vom Osterberger-Land - N SE UCH AD BH IPO1 Georgia Vom

Messina)

V2 N UCH AD BH-VT NJV-17 Abiaga's Obama NO56731/16, 01/12/16, E: Galborgren, Hilde Irene O: Frogner Niklas A, 3180 Nykirke (IPO3 Xambo Vom Suentelstein - AD BH IPO1 Abiaga's Henni)

Brukshundklasse over 24mnd Hannhund Langhår

V1 BH IPO1 AD Dirty Harry Av Thorarinn NO35703/15, 01/02/15, E: Watne, Frøydis O: Hamgaard Per Roger/Christensen Thor, 5173 Loddefjord (IPO2 BH AD Momo Degli Achei - IPO1 BH AD JWW--10 Jarline Vom Zidena)
V2 AD BH IGP3 Karmakollen's Hero SE 13811/2018, 06/08/17, E: Eva Nansing O: Ann-Cathrin/Glenn Opsahl Engen (-)

SG1 NORDJV-18 BH-VT Alfarheims C-Uno NO54892/17, 08/09/17, E: Høiby, Evy O: Nord-Baade, Silje Louise, 2413 Elverum (N BCH(IPO) BH AD IPO3 IGP3 Bayaz Av Bergsprekken - AD BH Rustadmoens Nikki)

Veteranklasse Tispe

V1 N UCH BH AD Komsa's Yarissa NO52156/11, 07/06/11, Sort/Brun E: Isaksen, Laila O: Søderholm Mona, Ojala Karl O., 1593 Svinndal (BH AD SCHH3 PL CH Remo Vom Fichtenschlag - BH AD SCHH1 Komsa's Ricky)

Oppdretterklasse:

Kennel Komsa
0034-0024- 0029- 5010

3 mødre – 4 fedre

Nr.1 Hederspris

Kennel Komsa.

0031- 0035- 5012- 0032

4 mødre – 4 fedre

Nr. 2 Hederspris

Romi's Tempo - Fotograf: Roger Svendsen

SPORT-REDNINGSHUND – AV KAARE JOHANNESSEN

I Norge finnes det ingen organisasjon for sport-redningshunder. Innenfor Norden har land som Danmark, Sverige og Finland i mange år vært aktiv innenfor sport-redningshundarbeid. I tillegg er mindre land som Estland aktiv innen Sport-redningshundarbeid. Norge er desverre fravaerende ved sportredningshunder, selv om Norge har 2 organisasjoner som er IRO-medlemmer (International Rettungshundorganisation).

I Norge finnes det enkelte hundeteam som på eget initiativ har deltatt ved internasjonale sport-redningshundkonkurranser.

En sport-redningshund har et godt grunnlag som en innsatshund. (når et team er egnet for dette) Sport-redningshunden utfører de samme søksøvelsene som innsatshunden.

En ulikhet er at hundefører ved et redningshundteam har en ekstra utdanning med blant annet sanitet og kommunikasjon. Et redningshundteam må ofte være disponibel døgnet rundt, noe som ikke alltid er like lett. Grunner kan være vanskelige arbeidsforhold m.m.

En sportredningshund har ofte en mer omfattende utdanning innen lydighets og redskapsapparater i forhold til mange ordinære utdannede redningshunder.

Eksempler på redskapsapparater er stige og gyngehuske.

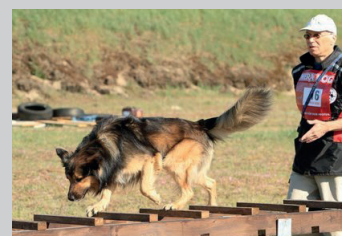
En god basisutdanning innen lydighet og redskapsapparater er ofte en nødvendighet ved større katastrofeaksjoner. En større katastrofe kan lett føre til stress både for hund og hundefører.

En beskjeftigelse med en sportredningshund kan være fordelaktig for hundens vesen. Eksempelvis ved øvelsene rundering og mantrailing utvikles et nært forhold mellom hund, hundefører og „hjelpere“. Det samme er tilfelle ved lydighetsøvelsene og redskapsøvelsene

Ved en prøve etter IRO standard har en sportredningshund normalt en god basis for anvendelse som internasjonal innsatshund innen rednings og katastrofearbeid. IRO har selv sagt; Mange sportredningshundeteam kommer via sporten til innsatsteam.

IRO arrangerer i samarbeide med ulike landsforbund hvert år en rekke sportredningshund-konkurranser. I tillegg har IRO gjennom en rekke år arrangert et verdensmesterskap for sportredningshunder. Deltagelse har i de siste årene vært fra de fleste verdensdeler med over 25 land.

Undertegnede var selv gjennom flere år aktiv redningshundefører i Norge, og har i dag sammen med samboer i Tyskland deltatt i en rekke internasjonale sportredningshund-arrangementer. Jeg har gjennom mange år hatt stor glede av sportredningshundarbeidet.

Jeg finner at tiden er moden for at en organisasjon i Norge tar på seg arbeidet med å gjennomføre en IRO-test

UTDANNELSE AV EKSTERIØRDOMMERE I NSCHK 2020

Utvelgelse:

Aspiranten skal være et velrenommert medlem av Norsk Schäferhund Klub med en god oppdrettererfaring og god kunnskap om Schäferhundavl.

Søknad om opptak:

Søknad sendes HS for vurdering. HS kan avvise søkere og begrunnelse gis ikke.

Kvalifikasjoner:

- Aspiranten skal kunne uttrykke seg i skrift og tale.
- Aspiranten skal ha vært medlem i en periode på 5 år.
- Aspiranten skal aktivt ha deltatt i – og bestått – bruksprøver med egne hunder.
- Aspiranten skal ha innsikt i klubbens arbeid og gjerne selv ha hatt styreverv i lokal avdeling.
- Godkjente elever/aspiranter kan til enhver tid under utdannelsen stoppes av Hovedstyret (HS).
- Søker skal ha god vandel og ordnet økonomi.

Dispensasjon:

Hovedstyret (HS) vil i enkelttilfeller kunne dispensere fra ovenstående bestemmelser.

Utdannelsen:

Utdannelsen består av en praktisk og teoretisk del. I tillegg må det påregnes selvstudie.

Praktisk del:

Eleven skal følge minst 4 forskjellige spesialdommere ved valpeskuer, utstillinger og avlsskåring og ta aktiv del i bedømmelsen gjennom samtale med dommeren.

Aspiranten skal avlegge minimum 2 aspirantarbeider med minimum 50 hunder.

Det skal skrives kritikk på samtlige hunder på utstillingen, inklusive valper. I tillegg skal minst 10 hunder beskrives muntlig for dommeren.

Aspiranten skal før dommerens opprop, avlevere liste over sitt forslag til opprop.

Aspiranten skal tydelig avgi kvalitet på hundene.

Oppropet skal i stor grad være lik dommerens. Alle aspirantarbeidene må være for dommere som er godkjent av Norsk Schäferhund Klub.

Aspiranten skal i tillegg følge minst 2 bruksprøvedommere og høre på og diskutere deres vurdering av hundenes psyke med vekt på hundens drifter.

Teoretiske del:

Aspiranten skal ved selvstudie sette seg inn i følgende emner:

- NKK's og NSchK's utstillingsregler
- NSchK's avlsskåningsregler
- Schäferhundens anatomi og eksteriør
- Schäferhundens historie med vekt på den nyere historie
- Schäferhundens psyke og vesensegenskaper
- NSchK's bruksprøveprogram
- Arvelighetslære

Litteratur som kan anbefales:

Genetikk, avl og oppdrett, NKK Hund og atferd, NKK
NKK's fire dommerkompendier
E. Orschler: "Bedømmelse av den tyske schäferhund"
Arne Bak Rasmussen: "Højavlslinier/ Markante linjer i tysk schæferhundeaavl"
Bruks-programmene Sundgren: "Bedre hundeaavl"

Autorisasjon:

Ved vurdering av aspirantens arbeide skal hovedvekt legges på den praktiske delen.
Der kreves først og fremst kjennskap til utstillings- og avlskåningsreglene og schäferhundens eksteriør.
Der gis ingen karakter, kun betegnelsen: Bestått – Ikke bestått

Etter ferdig avlagt og bestått aspirantarbeide innstiller Hovedstyret til godkjenning som dommer.

Ved godkjenning gis aspiranten status som dommer i Norsk Schäferhund Klub og kan dømme ved valpeskue samt voksne etter regler for utstillinger etter tysk mønster. Vedkommende vil også bli anbefalt for videre utdanning som eksteriørdommer i NKK.

Det vil også bli gitt anledning til å bli vurdert til utdanning som SV godkjent dommer på nasjonalt og internasjonalt nivå:

- Kurs tatt i Augsburg
- Dommer elev for 1 av SVs utdanningsdommere (for nasjonal SV anerkjente dommere)
- Dommer elev for 4 av SVs utdanningsdommere (for internasjonale anerkjente dommere)

Instrukser:

Eksteriørdommere:

Dommere som innvilger å ha en elev/aspirant, skal ved samtale med elev/aspiranten danne seg et inntrykk av dennes forståelse av oppgaven. På grunnlag av disse samtaler, samt ved gjennomlesning av aspirantens beskrivelser, utferdige en skriftlig vurdering av elev/aspiranten. Vurderingen sendes senest 14 dager etter arrangementet til Hovedstyret.

Dommeraspiranter/elever:

Aspiranten/eleven etablerer selv avtaler med eksteriørdommere. Inngåtte avtaler med angivelse av dato sendes til Hovedstyret.

Bruksprøvedommere:

Dommeraspiranten følger bruksprøvedommerne. Ved samtale med aspiranten vurderes dennes forståelse av hundenes vesen og bruksegenskaper.

En skriftlig vurdering av aspiranten sendes til Hovedstyret senest 14 dager etter arrangementet.

Dommerinstruks:

Beskjeftigelse som dommer er et viktig element i NSchK's arbeid.

Derfor må han/hun i alle relasjoner overholde klubbens vedtekter, samt sørge for å videreutvikle seg gjennom deltagelse i klubbarrangementer m.m.

Dommergjening er ulønnet og skal kun honoreres med de beløp som er fastsatt av klubben.

Man er som dommer forpliktet til å delta ved NSchK's dommermøter for eksteriørdommere.

SØKNADSKJEMA FOR OPPTAKELSE TIL
EKSTERIØRDOMMERUTDANNELSE
2020

Norsk Schäferhund Klub
Hovedstyret v/Avls ansvarlig
avls-ansvarlig@nschk.no

Søkerens navn: .....

Adresse: .....

Postnr. /sted: .....

Tlf. ....

Søkerens kennelnavn: .....

Fødselsdato: ..... Stilling:.....

Medlemsskap i Norsk Schäferhund Klub avd. .... Hvor lenge?.....

Hvilke tillitsverv har du eller har du hatt i Norsk Schäferhund Klub?.....

.....
.....
.....

Fullført kynologikurs?..... Legg ved eventuelt kursbevis.

Har du fylt kravene til ringsekretærtjeneste i NKK?.....

Er det andre opplysninger som kan være av interesse: .....

.....
.....

Hvor lenge har du hatt Schäferhund?.....

Har du besøkt rasens hjemland, Tyskland?.....

Ønsker du å starte utdanning for å kunne bli SV anerkjent dommer og i såfall hvorfor?

.....

Hvor mange hunder har du?: .....

Hvor mange kull har du hatt?: .....

Når hadde du første og siste kull?: .....

Har du hannhund(er) og i tilfelle brukes den (de) i avl?.....

Gi en kort oversikt over hva ditt oppdrett har oppnådd på utstillinger/prøver:

.

Gi en kort redegjørelse for dine hunders resultater på utstilling:

Gi en kort redegjørelse for dine hunders resultater på prøver:

Begrunn hvorfor du vil bli utstillingsdommer:

Benytt ekstra ark dersom du trenger mer plass for dine opplysninger

Dato: ..... Sted: .....

Underskrift: .....

MEMORIES av Liv Evjen

Vinner av Hovedutstillingen (NorskVinner) i 1967 i Trondheim var den svenske tispene CH TRIUMPHS HEIDI (Black v. Lambertzeck – INT CH Dainaborgens Ajky). Heidi ble også samme år beste hund av alle raser i Sverige (Guldhunden tilsvarende Bamse vinner i Norge) samt vant også Nordisk Vinner for schäferhunder i København. Hennes kullbror Hanko var av lignende kvalitet. Oppdretter og eier var Bo Nyman som i Sverige gikk under tilnavnet Mr.Schäfer. Bosse startet sin karriere med hanhunden Dobbel CH Effendis Excellent (CH Curtings Neville – Alladins Etna) som også var far til Ingodds A-kull i 1960 med CERT tispene Ingodds Anne.

NORD CH INGODDS FOKAS (CH Hero v.d. Malzmühle – CH Dissy av Åsabo) BIR/Best I rasen og BIG/Best i gruppen vinner både på INT Sunds vall 1968 og Østersund 1968 i Sverige.
Dommer:Marlo Hjernquist.

SAHIBS DONNER
(VA Veus v. Fiemereck – NORD CH Elke v.d. Ahnabrücke)
Kullbror Sahibs Danilo m/CERT og Sahibs Danett m/CK.

NSCHK AVD BERGEN 31.05.1970.
Dommer: John Rasmussen, Danmark.
CERT BIR SAHIBS DONNER
(VA Veus v. Fiemereck – NORD CH Elke v.d. Ahnabrücke) 2 x CERT og ytterligere en hel del topplasseringer.
Eier: Liv Evjen, Kennel Ingodd.

CH BJØRNULVS GRATZ 1968
(INT CH Hero v.d. Malzmühle –
Ingodds Gøy)
Oppdretter: Mimi Lønnum,
kennel Bjørnulv, Oslo.
Eier: Bjørn Lie.

NORDISK VINNERUTSTILLING for schäferhunder 1971. Til venstre vinner av voksne hanhunder CH EBOS CONDOR (INT CH Hero v.d. Malzmühle – Ida v. Elbbachtal) oppdrettet i Sverige og med norsk eier. Handler Leif Herman Wilberg, som i dag er en dommer for alle raser. Til høyre vinner av voksne tisper CH ARISTOS DANA (Norm av Midälvaland – Aristos Accenta) med handler og eier Ivan Johansson, Kennel Markallen. Ivan Johansson var i mange år en av de mest betydningsfulle oppdrettere i Sverige. Han importerte også mange topp hanhunder fra Tyskland som f.eks. Echo vom Haus Anja (VA Eros v. Hambachtal – Britt v.d. Hansa Klaus). I midten av bildet ser vi dommerne på utstillingen. Fra venstre Rolf Fauser og til høyre Walter Martin, Kennel Wienerau. I midten den svenske dommeren Rune Alexandersson som på den tiden var formann i AFS (Avelsförening för Schäfer) Svensk Schäferhundklubb. Rune Alexandersson skrev også en meget god bok «Schäfer» i 1968.

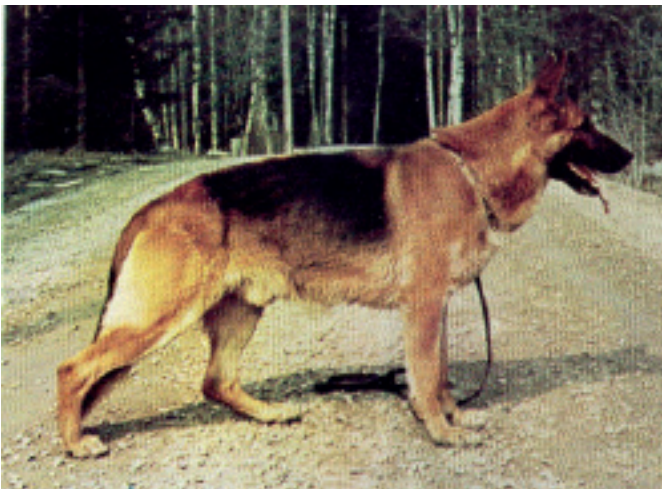

Dette bildet er av FRANK PETERSEN, født i Danmark men gjorde tidlig nordmann av seg og var bosatt i Trondheim. Han var en av de mest betydningsfulle personer i Norsk Schäferhund Klub i Norge i årene 1950 – 1980. Frank var formann i Hovedstyret i mange år, en meget benyttet dommer, og skrev også kapitelet om schäferhunden i Norge i den opprinnelige danske boken om schäferhunden skrevet av Børge Rasmussen/O. Bertelsen (1967) i tillegg til mange andre artikler om schäferhunden. Frank var også en meget god fotograf. På dette bildet ser vi ham i aksjon på Siegerschau i 1967.

NSCHK AVD NORDENFJELDSKE TRONDHEIM SEPTEMBER 1969. Dommer: Marlo Hjærnquist. Odd Spjøtvold og sønn Oddvar Spjøtvold, Kennel Leüthenhagen i Trondheim, hadde beste hanhund og beste tisper på utstillingen. T.v. Odd med Elfi av Thoararinn (CH Basko v.d. Kahler Heide – Carmen Grubenstolz) og t.h. Oddvar med Cycas av Leüthenhagen (CH Ingodds Joggi – Vätterbo Zilly). Begge disse hundene fikk senere sin Championat tittel. Først på 80 tallet hadde også kennel Leüthenhagen den svensk oppdrettede tisperen CH Vätterbo Nita (Roon v. Remigiusturm – CH Dixi v. Dogshof) som ble mor til CH Kim av Leüthenhagen og Mira av Leüthenhagen med CH Quando v. Streithahnsom som far. Odd var også æresmedlem i Norsk Schäferhund Klub.

Dette bildet er av INT CH CITO VON DER SANDHOL, som var en av de beste nedarverne på 1970 tallet. Cito nedarvet samme type og farger som sin far, som var unghund vinner på Siegerschau i Tyskland. Cito var en av topp hundene som Bo Nyman, kennel Triumph, Sverige, importerte fra Tyskland, og alle disse importene nedarvet mange hunder av topp kvalitet. Jeg mener også å huske at samtlige ble Championer. Dette er et tegn på den sterke følelsen Bosse hadde for hvilke blodslinjer som ville avle inn i fremtiden. «Fingerspitzen gefühl». Her nevner jeg hanhunder som Bo Nyman har importert gjennom ca. 40 år mens han var oppdretter av rasen:

CITO V.D. SANDHOL (Aro v. Worringer Reitweg – Ina v. Hembachtal)
 DOLF V. RIESER LAND (Mutz v.d. Pelztierfarm – Kora v. Lierberg)
 BILLO V. HAMMELBURGER WALDHANG (Gero v. Haus Elkemann – Netta v. Matthorst)
 FREIER V. REHSLAG (Ulbert v. Pilgersberg – Resi v. Kesslerweg)
 QUANDO V. STREITHAHN (Lasso di val Sole – Assie v. Maysville)
 NUFO DE VITALEIRE (Ufo v. Fiemereck – Herba v. Fiemereck)
 QUAX V. AEGIDIENDAMM (Quando v.d. Wienerau – Lilli v. Aegidiendamm)
 OBELIX V. NORICUM (Arak v. Holledau – Chita v. Noricum)
 HEIN V. KÖNIGSBRUCH (Fix z.d. Sieben Faulen – Aia v. Haus Solms)
 RUDI V. STÜVESCHACHT (Dido v. Tollensestrand – Teuta v. Stüveschacht)
 WARRO V.D. FICHTENSPIITZE (Uran v. Wildsteiger Land – Bigie v. Waterloo)
 YASSO V. FÜRSTENBERG (Odin v. Tannenmeise – Julchen v. Fürstenberg)

NSCHK SPESIAL UTSTILLING I SARPSBORG MAI 1971. Meg og CERT vinner og beste hanhund INGODDS PJAZZO (NORD CH Ingodds Fokas – CH Gitte v.d. Wienerau) som senere ble INT CH.
Dommer: Per Cederstrand, Sverige

Her er et bilde av Øivind Gjermundsen, kennel Gjervind. Han var en av de mest aktive oppdrettere i Norge gjennom 40 – 50 år fra 1960 +++ Her med tispene GJERVINDS HILDA GO (INT CH Cay Edle von Holsten – Ziporos Denny) som her ble BIR i Stavanger 1967 for dommer Børge Rasmussen, Danmark. Øivind oppdrettet en hel del hunder av meget god kvalitet. Han bodde først i Stavanger men flyttet senere til Skiptvedt i nærheten av Oslo. Øivind var en mann med et spesielt godt øye for schäferhunden og avlen av denne.

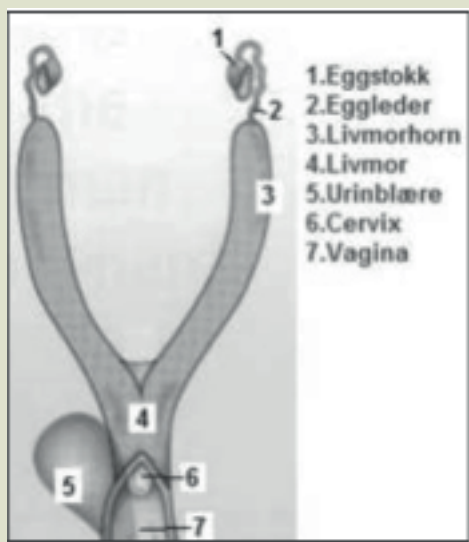
INT NKK HAMAR 16.05.1971. Dommer: Sven Hyden, Sverige. Bildet viser meg og vår hanhund INGODDS PJAZZO (NORD CH Ingodds Fokas – CH Gitte v.d. Wienerau) CERT BIR og Freddy Christensen med hans tisper AIDA (INT CH Cito v.d. Sandhol – Dixi) CERT BIM. Jeg handlet begge hundene og begge ble senere Champion. CH Aida var også en meget god nedarver og bl.a. mor til CH Vindelbroens Anni. En kullbror av Aida bosatt i Sverige, INT CH Achilles ble 2 x vinner av Svensk vinner utstilling og også vinner av Nordisk vinner utstilling for schäferhunder. Oppdretter var Laila Strand Nilsen.

Parring, drektighet og valpefødsel.

Kildereferanse: https://skienhundeskole.no/ar_kler/paring_valping.html

INNHold

Hundenes forplantningsfysiologi
Parringsprosessen
Kunstig befruktning
Unnfangelse og drektighet
Falskt (innbilt) svangerskap
Fødselen (valping)
Stell av mor og valper
Komplikasjoner før, under og etter fødsel
Hvordan se forskjell på kjønn
Artspreging

Tispenes forplantningsfysiologi

Hovedkomponentene i tispenes kjønnsorganer er vagina, livmor, og eggstokkene. Livmoren består av selve livmorhalsen, og to horn som leder ut til eggstokkene. Livmoren er konstruert i tre lag; et midtre lag med muskelmasse, et ytre lag (myometrium) som sørger for at livmoren presses sammen under fødsel, og et indre lag (endometrium) som er en membran med høy blodtilførsel (for å gi fostre næring).

Eggstokkene og livmoren er altså knyttet sammen med rør (fallopian tubes eller ovidukter). Den enden av røret som vender mot eggstokken kalles infundibulum, og er utvidet og formet slik at den kan fange opp egget når det kommer fra eggstokken. Befruktningen av egget skjer i røret.

Hormoner som skilles ut fra hjernen, sørger for forandringene som skjer i kroppen under puberteten. Når tispene er mellom 6 og 14 måneder gamle, vil et hormonfrigjørende signal (GnRH) sendes ut fra hjernens hypothalamus til anterior pituitary, som igjen frigjør hormonene FSH (follicular stimulating hormone) og LH (luteal hormone). Fellesbetegnelsen for disse hormonene er gonadotropiske hormoner. Endringer i hormonnivået gjennom menstruasjonssyklusen er ansvarlig for de fysiologiske mekanismene som treer i kraft under forplantningen.

Tispene har to eggstokker som produserer egg. Når FSH og LH-hormonene blir produsert i større mengder, begynner

eggstokkene å vokse. Selve egget blir liggende å flyte i østrogen (som også er et hormon). Østroget sørger også for endringen i tispenes seksuelle adferd, som er nødvendig for å indikere at hun er klar til å parres.

Eggløsning er situasjonen som oppstår når egget kastes ut av eggstokken (og inn i livmorhornet). To dager før eggløsningen har det blitt tilført store mengder LH-hormon, som har gjort at eggstokkene har utvidet seg, og eggstokkene har produsert progesteron i stedet for

østrogen. Når en eggblære (follicle) når overflaten av eggstokken, sprekker blæren, og egget frigjøres. Hvis tispene er parret, vil spermien befrukte det frigjorte egget i livmoren, og et foster vil utvikles.

Den sprukne follicle som egget kom ut av, vil begynne å produsere celler (luteal bodies), som igjen vil produsere mere progesteron. Progesteronet vil vedlikeholde (opp-retttholde) svangerskapet, og sende inhibin til hjernen for å stanse produksjonen av FSH og LH-hormonene.

Kjønnsyklusen hos tispene går gjennom fire tilstander. Prooestrus fase varer 3-17 dager (gjennomsnittlig 9 dager). I denne perioden sveller vulva opp, og det produseres østrogen i eggstokkene. Cellene i vaginalveggen endrer form. Hunden blør fra kjønnsåpningen.

Oestrus fase ("løpetid") varer 3-21 dager (gjennomsnittlig 9 dager). Når hunden er mottagelig for parring (stiller seg opp for hannhunden), er denne fasen i gang. Nå startet produksjonen av progesteron, og etter 2 dager kommer eggløsningen. Dioestrus fase varer ca. 60 dager. Seks dager etter eggløsningen, vil cellene i vaginalveggen (epithelial cells) gå tilbake til sin opprinnelige form. Denne fasen slutter når progesteronnivået faller. Dette skjer rett før valpene fødes hvis hunden er svanger, eller etter ca. 60 dager hvis hun ikke er svanger.

Anoestrus fase varer ca. 125-140 dager. Progesteronproduksjonen er redusert til et minimum. Hunden har ingen seksuell adferd.

Hannhundens forplantningsfysiologi

Hannhundens kjønnsorgan består av to testikler, penis, og et rørsystem. I motsetning til mennesker, så har hunden et ben (knokkel) i penis. Sædceller produseres av sertoliceller i testiklene. Det er FSH-hormonet (samme som hos tispene) som initierer produksjonen av sædceller.

Kroppstemperaturen er for høy til at sædceller kan overleve, og dette er årsaken til at testiklene oppbevares i en pung på utsiden av kroppen (scrotal sac) for å regulere temperaturen. Pungen trekker seg sammen ved lave temperaturer, for å bringe testiklene nærmere kroppens varmen. Når hunden fødes er testiklene inne i kroppen, og de slippes ned i pungen etter som hunden vokser til. Noen ganger faller bare en testikkel ned (cryptorchid).

Ved puberteten, vil en økning i nivået av LH-hormoner gjøre at leydigceller i testiklene starter produksjonen av testosteron. Testosteronhormonene vil sørge for at sædcellene produseres, og er ansvarlig for hundens seksuelle adferd. Når sædcellen er moden, vil den føres til epididymis, som er en lagringsplass tilknyttet hver testikkel.

Ved parring, presses sædcellene fra epididymis ut gjennom en

kanal (ductus deferens) til prostata, og prostata-kjertelen vil tilføre spermvæske før den ferdigblandede sæden ejakuleres. For å regulere produksjonen av sædceller, vil pituitary i hjernen sende ut inhibin, som reduserer produksjonen av FSH-hormon. Dette medfører reduksjon av spermproduksjonen. Hannhunden finner frem til tisper med løpetid via duften av feromonene de utskiller. Feromoner er kjemiske substanser som hannhunden kan lukte på svært lang avstand.

Parringsprosessen

I løpetiden (oestrus fase) er tispene mottakelige for parring. Kurtisen innebærer at lukter på hverandre, først snute mot snute, og så på genitalområdet. Tispene vil ikke løfte opp halen hvis hun ikke er mottakelig for parring. Hun vil være aggressivt avvisende hvis hannhunden prøver å bestige henne før hun er mottakelig. Når tispene er klar for parringen, løfter hun halen opp til siden, og "stiller seg opp" for hannhunden. Hannhunden må vanligvis gjøre flere forsøk på å bestige tispene før han oppnår penetrering. Når penetrering har skjedd, vil bulbuskjertelen sørge for utvidelse av penis-hodet. Dermed kan vaginalmuskulaturen låse penis fast, og de to hundene vil bli holdt sammen. Hannhunden vil gå av, og stille seg hale mot hale med penis sittende fast i tispene. Slik vil de stå sammenlåst i mellom 5 og 45 minutter. Ejakuleringen av sperma har allerede skjedd, og sammenlåsing sørger for at spermien ikke lekker ut før sædcellene har funnet veien opp gjennom livmors-halsen. Hundene må ikke separeres når de står slik. Dette kan medføre skader og smerte hos begge.

Årsaken til at hundene står fast så lenge er usikker. Tester utført av forskere, viser at en sammenlåsning som varer lengre enn 5 minutter ikke øker sjansene for befruktning av egg.

Kunstig befruktning av tisper

Kunstig befruktning innebærer at tispene befruktes med sædceller fra en hannhund, uten at dyrene kommer i kontakt med hverandre.

Sperma hentes fra hannhunden ved hjelp av feromoner som simulerer løpetid, og en oppsamler. Sædcellene kontrolleres for abnormaliteter, betente celler, og bakterier. Sædceller som ikke brukes umiddelbart kan kjøles ned eller dypfrys for senere bruk.

Fersk nedkjølt sperma kan leve i 5-6 dager, mens den dypfrosne kun lever noe få timer etter opptining.

Så opptint sperma må benyttes på riktig tidspunkt, rett etter eggløsningen. Opptinte sædceller er også mindre mobile enn ferske, så det er ofte ikke tilstrekkelig å tilføre dem i vagina.

Det benyttes gjerne en nål, eller et kateter.

Suksessgraden varierer noe i forsøk med kunstig inseminering: Naturell 80-90 %

Fersk sperma tilført vaginalt 62-100 %

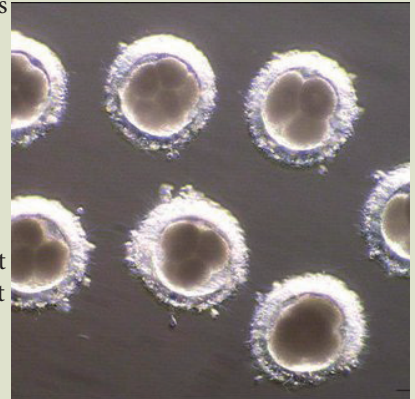
Nedkjølt sperma tilført vaginalt 59-80 %

Opptint sperma tilført vaginalt 52-60 %

Opptint sperma tilført i livmor 60-80 %

Unnfangelse og drektighet

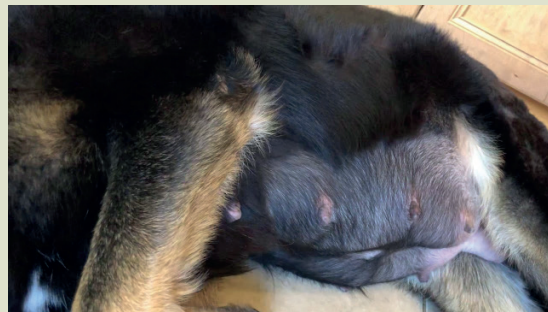
Uansett befruktningmetode, så er det viktig at bare 1 sædcelle får befrukte egget. Hvis flere slipper til, vil det bli et unormalt antall kromosompar. Derfor er det konstruert en transparent barriere rundt egget (zona pellucida) som øyeblikkelig blir ugjennomtrengelig når en sædcelle har penetrert overflaten. Denne prosessen kalles zona reaction. Når sædcellen og eggcellen smelter sammen er befruktningen et faktum, og resultatet blir en ny celle som kalles zygote. Denne deler seg i to identiske datterceller, som igjen deler seg og danner totalt 4 celler, som deler seg og danner 8 celler osv. Cellene danner en blastocyste, som er en ball av celler med et hulrom i midten. Til slutt sprenger ballen seg ut av barrierehinnen.

En liten gruppe av cellene utvikler seg til en embryo, og resten blir til placenta (morkake). Det ytterste laget med celler rundt embryoet kalles chorion, og er i direkte kontakt med moren. Etter 12-16 dager, beveger cellene seg ned i livmoren, og ca. 20 dager etter befruktningen fester de seg i livmorveggen.

Etter ca. 26-28 dager er det en følbare hevelse på livmoren, og etter 45-50 dager kan individuelle hevelser for hvert foster kjennes. For å bekrefte svangerskapet kan ultralyd avsløre hjerteslag i embryoet fra ca. 25 dager etter befruktning.

Under svangerskapet kan tispene ha behov for mere proteiner, særskilt under siste trimester. Den daglige matmengden kan økes i den 5. uken av svangerskapet. Det er vanligvis ikke nødvendig å endre fôrtype, men heller gi mere av den maten hun pleier å få. Det blir trangere om plassen i magen, så det beste er å gi et ekstra måltid i stedet for å gi for stor mengde på en gang. Når fosteret utvikles, er det svært sårbart for feil mikronæringer. Vitamintilskudd og medisiner bør unngås helt, om ikke det foreligger spesielle diagnoser med pålegg fra veterinær.

Overdose av noen vitaminer og mineraler kan skade fosterets utvikling, og føre til misdannelser og abortering. For eksempel så kan for mye vitamin A medføre defekter, og for mye vitamin C interferere med den normale utviklingen av knokler. For mye kalsium kan påvirke lagringsprosessen og metabolismen fordi den hemmer produksjonen av parathyroidhormoner. Noen

medisintyper er spesifikt merket at de er trygge å bruke under svangerskapet, men andre kan med stor sannsynlighet påvirke fosteret.

Det er en generell oppfatning at tispene bør få ro under svangerskapet, og ikke utsettes for unormalt sterke påvirkninger. Resultater fra nyere forskning kan tyde på at det medfører uønskede effekter hvis tispene stresses under svangerskapet. En interessant forskningsrapport om påvirkning av hormoner (hypersensitivity induce effects in the hypothalamic-pituitary-adrenal axis), har påvist at valper født av mødre som ble utsatt for stress under svangerskapet utviklet hypersensitivitet mot stresspåvirkning. Det ble målbare endringer i adrenalinnmengden som ble utskilt selv ved små påvirkninger. Tilstanden ble permanent (livsvarig), men det er uklart om den er arvelig i 2. ledd.

Falskt svangerskap

Falskt svangerskap (pseudopregnancy) forekommer både blant tisper som har blitt parret, og tisper som ikke har blitt parret. Etter oestrusfasen kan en ubefruktet tise utvikle fysiske tegn på svangerskap og melkeproduksjon.

Tispene kan til og med vise tegn som kan tyde på at fødsel er rett rundt hjørnet, ved å legge seg i valpekassa (eller senga di) og pese etc. Hos tisper som gjennomgår falskt svangerskap, trekker ikke corpus luteum (som fanger egget) seg tilbake, selv om egget ikke er befruktet. Dermed produseres det progesteron selv om hunden ikke er gravid, og den må gå igjennom hele svangerskapsyklusen. Selv om det ikke er valper.

Situasjonen vil hentes inn til normalen etter 60 dager, når progesteronnivået faller naturlig. Da vil også hundens instinkt fortelle den at den skal føde. Den vil derfor oppføre seg som om den var ved slutten av svangerskapet.

Tispene kan utsettes for falskt svangerskap flere ganger.

Behandling kan omfatte innføring av hormoner. Problemet kan også løses permanent med sterilisering (ovariohysterectomy), som innebærer at eggstokken klippes av livmorhornet, og dermed blokkeres all hormontrafikken fra eggstokkene.

Fødselen

De fleste hunderaser er solid utstyrt fra naturens side til å gjennomføre fødselen uten innblanding fra oss. Denne prosessen er basert på instinkthandlinger og går vanligvis meget greit.

NB: Noen få hunderaser kan ikke, eller vil ha problemer med, å føde på egenhånd. Dette gjelder enkelte raser som er fremavlet for utseendet skyld (for å tilfredsstille kennelklubbens eksteriørstandard) fremfor arbeidsegenskap og funksjonalitet. Dette kan for eksempel medføre at valpens hode er for stort eller har en form som vanskeliggjør en normal fødsel. I slike tilfeller må fødselen foretas av en veterinær ved hjelp av

keisersnitt.

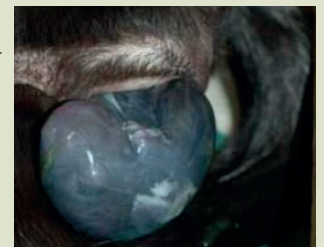
Den normale drektighetstiden for hundene er 63 dager. Variasjoner kan forekomme, mellom 57 og 72 dager. Først når svangerskapet nærmer seg 60 dager, har valpene utviklet forutsetningene som skal til for å overleve de første dagene i friluft på ordinær måte.

Ca. 1 døgn før fødselen vil tispens temperatur gå litt ned (til ca. 37 grader målt i rektum). Dette skyldes et fall i produksjonen av progesteronhormoner (som opprettholder svangerskap). Nedgangen i progesteron medfører også at produksjonen av prolactinhormoner fra pituitary i hjernen settes i gang. Prolactin starter opp brystmelkproduksjonen, og trigger instinkthandlinger som tispene utfører i forbindelse med fødselen og omsorgen for de nyfødte valpene. Hun slutter gjerne å spise det siste døgnet før fødsel, og det kan forekomme oppkast.

For å forberede fødselen, bør en valpekasse klargjøres i god tid. Når svangerskapet går mot slutten, vil valpemora lete etter en plass å føde valper. Valpekassa bør plasseres et lunt, uforstyrret sted hvor tispene kan få ro. Kassen bør ha vegger som er høye nok til at valpene ikke kryper ut, men lave nok til at mora kan gå over uten besvær.

Det er ikke nødvendig å varme rommet over romtemperatur. Det er naturlig for mennesker å ville holde valpene varme ved å øke temperaturen i rommet, men dette skyldes nok at våre egne nyfødte trenger varme. Det er tvert imot viktig at rommet ikke er for varmt, fordi de nyfødte valpenes første instinkthandling når de har begynt å puste, er å sonde (søke med pendelbevegelser) etter varmen i buken til valpemora. De har varmeresep-torer i nesepartiet som gjør at temperaturforskjellen mellom luften og brystet er utslagsgivende for om valpen finner frem. Jeg har hørt om tilfeller hvor alle valpene klynget seg inn i et hjørne av valpekassa, og ikke ville spise av mora. På utsiden av valpekassa stod en varm radiator! Selv om man "hjelper" de nyfødte valpene bort til brystet til å begynne med, må den finne fram på egen hånd når du sover! Dette er en viktig mekanisme som kan bety leve eller dø for valpen. For å holde på varmen, er valpen utstyrt med instinktbevegelser som resulterer i at valpene klaser seg sammen, og de er født med pels. Valpemora vil også sørge for å holde valpene varme. Altså: Ikke skru opp varmen.

Den første fasen av fødselen innebærer sammentrekninger av livmoren, og utvidelse av cervix. En klar eller hvitaktig væske kan komme ut av vagina. Et døgn etter at temperaturen har sunket, starter den andre fasen av fødselen, med sterke kontraksjoner og fødsel av valper. Valpene fødes innelukket i en ballong fylt med væske (embryonic membrane). Hver valp fødes vanligvis tilknyttet hver sin morkake. Normalen er hodefødsel, dvs. at hodet kommer først ut, men valpen kan også komme andre veien. Ofte uten komplikasjoner.

Det er en liten pause mellom hver valp som fødes. Denne kan vare fra noen minutter til en time. Å la valpen(e) som har kommet ut få die, kan gjøre at valpingen går raskere. Sugning på patte- ne stimulerer sammentrekningene i livmoren.

Morkaken "fødes" vanligvis noen minutter etter hver valp. Valpemora vil instinktivt spise morkaka, membranen valpen kom ut i, og tygge av navlestrengen. Hunden bør ikke hindres i å spise dette. For oss ser det litt ufyselig ut, men husk at det bare er en menneskelig vurdering. Valpemora spiser etterbyrden fordi hun trenger næringsmidlene.

Stell av mor og de nyfødte valpene

Det er viktig å ikke forstyrre mor og valper for mye etter fødselen. Viktige bånd skal knyttes, og instinkt handlinger skal forsterkes med belønning (mestring). Men det er viktig å sjekke at alt er i orden.

Kort tid etter at de er født, bør valpene starte ammingen. Den første melken (colostrum) inneholder store mengder antistoffer, som valpene har fått lite av gjennom morkaken. Hvis valpen ikke får i seg råmelken i løpet av de første 12 timene, vil svært få antistoffer absorberes, og den blir svært utsatt for infeksjoner de første ukene. Etter ca. 4 uker, starter valpen produksjon av egne antistoffer.

Valpemora vil sannsynligvis ikke spise det første døgnet etter fødselen. La mat og vann stå fremme der hvor hun pleier å mates. Når matskåla er tømt, kan den fylles igjen umiddelbart. Etter et par dager, kan det innføres et fôringsregime som hun er vant med fra før. Etter 20 dager nåes toppen av melkeproduksjonen, og hun må få mye mere mat enn vanlig. Inntil tre ganger den mengden hun fikk før svangerskapet.

Valpemora får en blodig utflod etter fødselen. Denne skal avta merkbart etter et par dager, og bli mørkere, og helt borte i løpet av 2-3 uker.

Den første uken, vil valpene stort sett bare amme og sove. De kan ofte vri på seg og få spasme lignende bevegelser i søvne. Dette er normalt, og hjelper med utviklingen av musklene. Navlestrengen faller av i løpet av de første 3 dagene.

Øynene åpner seg ikke før det har gått 12-14 dager. Valpene får være i fred med mora de første to ukene, og løftes så sjelden som mulig, kun når vekt og helse skal sjekkes. Både valper og mor har et instinktprogram de skal igjennom. For sterke påvirkninger kan endre måten valpene utvikles på, ved at valpens fysiologi og/eller psyke tilpasser seg endringene vi påtvinger. Dette vil gi seg utslag senere, f.eks. i form av uønskede hormonnivåer o.l.

Den viktigste indikatoren på valpenes helse den første tiden, er vektøkning. Det er derfor viktig å etterse at alle valpene ammer, og vokser merkbart de første dagene. Når det har gått en uke, bør hver valp ha doblet vekten sin.

Den andre uken vil valpene begynne å krype rundt i kassa. Når de er tre uker gamle, vil de småløpe og stabbe rundt. Se opp for rømlinger. Nå kan vi forsiktig begynne å prege valpene med rooolog og selvsikker løfting, klapping, og kjærtegn. Det kan fra nå av se ut som om valpene slås ustanselig, men dette er "lek" (opplæring) og en naturlig og viktig del av utviklingen. Når de er fire uker gamle, leker de med hverandre, og med små løse gjenstander.

Mellom to-fire ukers alder kommer melketennene, og ved åtte ukers alder er alle tenner på plass.

Valpemora spiser avføringen til valpene den første tiden etter fødselen. Men valpekassa vil ha behov for ettersyn og pleie, slik at den holdes ren og tørr.

Fra ca. tre ukers alder kan valpene få hundemat bløtt opp i varmt vann flere ganger daglig. Vannmengden kan reduseres gradvis over to uker, men fort sett med å bløte maten en stund. Ved ca. seks-syv ukers alder kan valpene spise tørrfôr og vann. Når valpene spiser fast føde, vil kravet til amming reduseres. Dermed vil også fôringsbehovet til valpemora reduseres gradvis, som på dette tidspunktet spiser to-tre ganger mer en ellers.

Komplikasjoner under svangerskapet

Hunden er en robust art med kort svangerskap, som vanligvis vil gå problemfritt. Unntaksvis kan man støte på problemer som abortering, absorbering av foster, og døde fostre. Et feilet svangerskap kan skyldes en rekke forskjellige årsaker. Generelt sett skyldes det vanligvis defekter i fosteret, modningsproblemer, smittsomme sykdommer, eller hormonelle årsaker. Enhver defekt i fosterutviklingen kan medføre abortering eller absorbering av fosteret. Defektene kan forårsakes av abnormaliteter i kromosomene, eller av organsvikt som en følge av medisinbruk. Medisiner som kan medføre svangerskapsproblemer kalles teratogene.

Canine herpes virus (CHV) er en vanlig årsak til fosterdød, og kan også ha forbindelse med sterilitet, abort, og dødfødte valper. Viruset er skadelig hvis tispene smittes i svangerskapets tre siste uker, eller hvis valpene smittes i sine tre første leveuker. CHV-smittede tisper kan ha døde valper i samme kull som en levende valpene. Livmorkaken hos disse tispene er ofte underutviklet, og har hvite og grå felter på overflaten.

Lavt hormonnivå kan også ødelegge svangerskapet. Tisper som absorberer fosteret har ofte for lav produksjon av progesteron i svangerskapets andre måned. Disse kan tilføres progesteron under svangerskapet med gode resultater.

Komplikasjoner under fødselen

Fødselen er en automatisert prosess hos hunden, som styres av instinkt handlinger. De fleste hunder vil føde på egen hånd uten problemer, men noen raser har fremavlede fysiske attributter som gjør fødselen komplisert. Brachycephaliske raser må ofte forløses med keisersnitt, fordi hodeformen på valpene gjør naturlig fødsel problematisk.

For de fleste raser er det ingen grunn til bekymring. Her er en liste over hva man kan holde øye med, som kan være tegn på at noe er galt, og at veterinær bør kontaktes:

- Hvis hunden går langt over terminen, og det ikke har vært tegn til nedgang i kroppstemperaturen, og ingen tegn til fødsel. Eller hvis kroppstemperaturen har sunket, og det ikke er tegn til første fase (samentrekning, utflod).
- Første fase er i gang, men andre fase (selve valpingen) uteblir lengre en åtte timer. Det kan være en obstruksjon.
- Valpene har ikke kommet ut, men en tykk sort eller grønn utflod kommer fra åpningen. Dette kan bety at morkaken har løsnet fra livmorveggen.
- Det kommer en jevn strøm av friskt blod. Dette kan bety at livmoren eller fødselskanalen er skadet.
- Hvis det går mere en ca. en time mellom fødselen av valpene, og det fremdeles er valper inne i tispene. Det kan hende at samentrekningene ikke er sterke nok til å forløse valpen (uterine inertia).
- Hvis hunden viser tegn til ekstrem smerte, og ser ut til å være i sjokk, med blekt tannkjøtt, rask puls, eller får et plutselig dypt fall i temperatur.

Alle disse symptomene er tegn på at det er fare på ferde. Hvis du velger å ta med hunden til en veterinær, må alle valpene som har kommet ut bringes med. Valpene kan puttes i en eske, med håndklær i bunnen. Hvis du har en varmeflaske, fyller du den med varmt vann (ikke brennvarmt) og legger i bunnen. Dystocia er en tilstand hvor valpen ikke kommer igjennom fødselskanalen. Dette kan skyldes at valpen (særlig hodet) er meget stort, at valpen ikke er korrekt posisjonert, eller at to valper kommer inn i kanalen samtidig. Keisersnitt kan være nødvendig i slike tilfeller. Veterinæren kan i noen tilfeller hjelpe forløsningen ved å dra i valpen når tispene får sammen-trekning. Hvis to valper kommer inn i kanalen samtidig, kan det hjelpe å heve tispens bakdel. Den ene valpen glir da ofte inn i livmoren igjen, slik at den andre kommer igjennom. Hvis sammentrekningene ikke er sterke nok til at valpen presses ut, kan veterinæren i noen tilfeller tilføre oxytocin. Dette er et naturlig hormon, som stimulerer sammentrekningene i livmoren. Hvis en eller flere valper har kommet ut, vil amming også stimulere hunden til å lage sin egen oxytocin.

Etterkomplikasjoner hos valpemor

Tilbakeholdt morkake

Etter fødselen av hver valp, kommer også morkaken og restene av membra- nen. Hvis noen av disse blir igjen inne i hunden, vil den være utsatt for infeksjon. Ethvert tegn på infeksjon etter fødselen, som f.eks. puss i utfloden, bør rapporteres til veterinæren. Det kan bli nødvendig med antibiotika, eventuelt kombinert med kirurgisk fjerning av morkakerester.

Akutt kalsiummangel

Dette er en akutt, livstruende sykdom (eclampsia) som forårsakes av lavt kalsiumnivå hos valpemora. Den har forekommet hos små og mellomstore raser når hunden når toppen av brystmelkproduksjonen. Den har også forekommet så sent som 45 dager etter fødsel. Indikasjoner på sykdommen er rastløshet, nervøsitet, pesing, klynking, irritasjon, sikling, tap av koordinasjon, muskelspasmer, og smerter. Tispene blir svært raskt sykere, og i løpet av timer eller minutter vil den falle sammen og miste bevisstheten. Behandlingen innebærer intravenøs tilføring av kalsium. Hunden blir raskt bedre under behandlingen.

Ironisk nok, så vil bruk av kalsiumtilskudd under svangerskapet øke risikoen for akutt kalsiummangel. Et lavt kalsiumnivå under graviditeten gjør at kroppen utvikler sin egen mekanisme for uthenting av kalsium fra egne lagre i knoklene. Dermed er disse ferdig utviklet når ammingen starter. Hvis det er høye kalsiumverdier i blodet under svangerskapet, vil ikke kroppen starte utvinningen av eget kalsium raskt nok når behovet plutselig øker med flere hundre prosent etter fødselen.

Infeksjon i melkekjertlene

Melken lages i melkekjertlene. Disse er omringet av et stort antall blodkar som tilfører næringen som trengs. Infeksjon i melkekjertlene (mastitis) forekommer oftest i den første uken etter fødselen. Hunden får feber, mister appetitten, og kan forsøke å hindre valpene i å suge melk. Brystet blir rødt og hovent. Melken som kommer inneholder bakterier, og vil ikke se normal ut. Behandlingen er antibiotika. Det kan være nødvendig å analysere melken, for å finne hvilken type bakterier som forårsaker problemet.

Komplikasjoner hos valpen

Den nyfødte valpen er i en altricial tilstand, som betyr at den krever mye stell fra sin mor for å overleve. Komplikasjoner som oppstår de første dagene, er vanligvis i forbindelse med å amme og/eller å holde seg varm. Valpemora vil sørge for alle valpens behov, inkludert å massere genitaliene for å utløse avføring. Hvis valpemora ikke kan sørge for behovene i tilstrekkelig grad, kan dette medføre problemer for valpen.

Nedkjøling

Valpen kan ikke regulere sin egen kroppstemperatur de første to ukene. Valpemora holder nøye rede på dette, og sørger for å sjekke hver enkelt. Den manglende evnen hos valpen skyldes lavt kroppsfettnivå, mangel på skjelve-refleks (som utvikles et-

ter seks-åtte dager), svak vasokonstriktiv refleks (som trekker sammen blodkar), og stor hudoverflate. Hvis valpemora ikke blir værende i nærheten av valpene, kan kroppstemperaturen deres falle drastisk (hypothermia), og valpen blir ubevegelig og puster saktere. Rask oppvarming med ovn, varme flasker, eller var- melampe må unngås, fordi valpen er like sårbar for overoppheting. Oppvarmingen må gå sakte, ved å holde valpen inntil kroppen og massere den forsiktig.

Manglende næringsopptak

Som nevnt tidligere, så er den første melken (colostrum) svært viktig for valpen. Valper som ikke får nok av denne de første 12 timene, har betydelig redusert sjanse for å overleve. I tillegg til å tilføre valpen antistoffer som beskytter den, er melken også kilden til væske (vann). For at sirkulasjonssystemet skal virke på en tilfredsstillende måte, trenger det en betydelig væsketilførsel. Mer enn 75 % av valpens vekt utgjør flytende væske. Valpen dehydreres raskt hvis den ikke får ammet. Hvis den av en eller annen grunn ikke kan drikke av mora, må den tilbys morsmelk-erstatning. Dette er en nødløsning, og vil ikke tilføre valpen immunitetsfremmende agenter slik brystmelken ville ha gjort.

Fading puppy syndrome

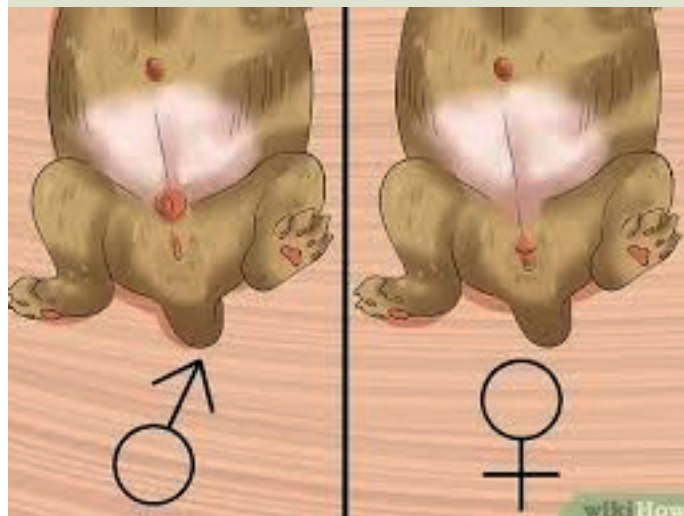
Enkelte ganger opplever man at en valp bare blir svakere og svakere, og til slutt dør før den er 12 uker gammel, uten at det er noen åpenbar grunn i øyeblikket. Denne får ofte ikke en spesifikk diagnose, og den eksakte dødsårsaken forblir ukjent. Hvis tilfellet omfatter kun en valp, og resten av kullet virker friske, skyldes problemet vanligvis en medfødt defekt hos valpen. En hundekropp er en utrolig komplisert maskin, hvor utallige funksjoner er avhengige av hverandre. En svikt i en obskur kroppsfunksjon, kan gi en dominoeffekt som til slutt dreper valpen. Hvis man opplever hele valpekull som utsettes for fading puppy syndrome, kan feilen ligge hos valpemora. Det kan i så fall være verdt et forsøk å gjennomføre en obduksjon for å prøve å finne den eksakte dødsårsak. Obduksjoner av hunder er dessverre kostbart, og blir derfor utført i alt for få tilfeller. Dermed sitter vi igjen med overfladiske diagnoser som dette.

De vanligste årsakene til at valpen dør er;

- * Klarer ikke holde på kroppstemperaturen
- * Parasitter
- * Medfødte defekter
- * Skader påført via sykdom hos mora under svangerskapet
- * Infeksjon påført som nyfødt
- * Komplikasjoner under fødsel, oksygenmangel
- * Manglende stell fra mora, eller infanticide (mora dreper valpene)
- * Manglende brystmelk

Hvordan se forskjell på kjønn

Den ferske hundeeieren vil ofte ta feil av kjønn på valpen. Dette skyldes at tisper valpene har noe som ser ut som en "pung". Dette er naturligvis ikke tilfelle, men et utrenet øye kan lett bli overbevist. Årsaken er nok også at genitaliene på små valper

ser annerledes ut en på voksne hunder. Tispevalpene har godt synlig kjønn mellom bakbena (som er årsaken til feiltakelsen), mens hannhundene har genitaliene lengre fremme på magen.

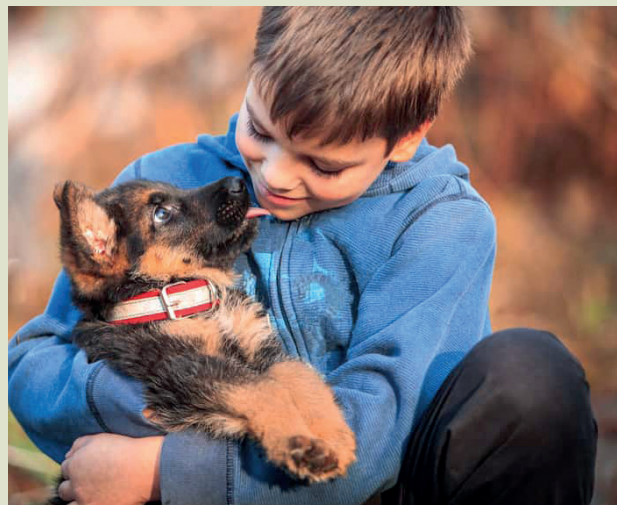
Artspreging

Å artsprege valpene er en viktig oppgave, for at de skal betrakte mennesket som en naturlig og ufarlig del av sin verden. Artspreging består i å utsette valpen for sanseinntrykk, som gjør den tillitsfull ovenfor vår art. Hvis valpen opplever sin kontakt med mennesket som en udelte positiv og premierende opplevelse som liten valp, er forutsetningene til stede for at den vil opptre stabilt og vennlig mot oss videre i livet. Ved å behandle valpen rolig og vennlig, vil den preges av dette. Ved å herje, kaste baller, og leke i høyt tempo, vil den preges av dette (og automatisk øke adrenalinnivået). Hvis du gir valpen et spark når den har tisset på gulvet, vil den preges av dette, og så være på vakt ovenfor deg (og andre) i fremtiden. Den grunnleggende holdningen hunden skal ha til mennesker generelt, og deg spesielt, læres nå. Ved å ha dette på minnet, kan vi faktisk forme dette levende vesenets betraktning av tilværelsen til noe positivt.

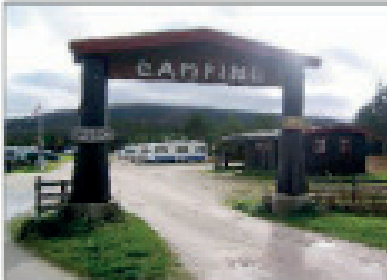
Det er ikke bare til mennesker hunden bør artspreges. Andre aktuelle arter er f.eks. katter, marsvin, undulaten, småbarn, støvsugere, biler, badebaljen, osv. Valpen vil merke seg din holdning til ting. Husk: Rolig, selvsikker, bestemt, vennlig. Ettersom valpene vokser til, vil du merke en stadig økende skarphet fra valpemora ovenfor valpene. Det vil komme irettesettelser som kan virke skremmende brutale. Knurring, glefsing, dra rundt etter nakkeskinnet, jage dem fra matfatet osv. Oppdrettere tror ofte at dette skyldes at valpemora er lei av valpene, og fjerner dem for å beskytte dem, eller for å la mora få hvile. Dette kalles antropomorfisme, som betyr at vi glemmer at hunden har en egen psykologi, og tillegger den menneskelige reaksjoner og egenskaper. Mora oppfører seg ikke slik fordi den er lei av valpene, men for å oppdra dem. Valpene skal lære at de ikke er verdens herskere, og kan gjøre som de vil. Dette er et svært viktig element for hundens fremtidige holdning til andre individer, og bør ikke hindres.

Først ved åtte ukers alder, må vi overta oppdragelsen helt (fra valpemora). Mora vil instinktivt oppdra valpen videre hvis vi ikke overtar, med holdninger den ville ha bruk for i naturen, som f.eks. egenrådighet og skarpe reaksjoner. Dette er holdninger valpen ikke trenger å lære når den skal leve et harmonisk liv i en barnefamilie. Dermed setter vi strek for valpemooras påvirkning. Mennesket er heretter valpemor.

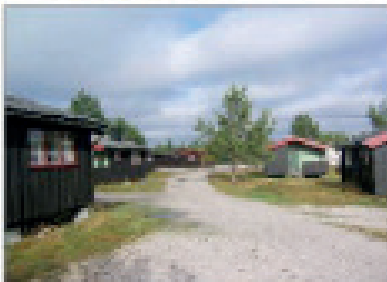

Sølenstua

camp & hytter

Vertskapet på Sølenstua camp & hytter er Ann-Mari og Rolf Hagen. Beliggenheten er på sørsiden av Femunden, ca 3,5 time fra Trondheim og Oslo. Det er muligheter for å leie fra små hytter til store høystandardhytter. Det er romslig oppstillingsplass for campingvogner, og rikelig med plass for de som ønsker å telte.

I tilknytning til campingplassen finnes Sølenstua dressurområde. Dressurområdet er 4,5 kvadratkilometer og godkjent for dressur og trening av brukshunder i tiden 15.05 - 01.11. Campingplassen har også en stor inngjerdet gressbane for hundetrening. Du er velkommen til å benytte området, men du må først lese dressur/treningskort. Dette fås på Sølenstua Camp og Hytter, hvor du får nærmere orientering om gjeldende bestemmelser for bruken.

Sølenstua camp og hytter har i en årrekke vært vertskap for Sølenkurs, store bruksstevner som Sølenstevnet, The Challenge og NM i bruks for Schäferhunder.

I tillegg til å være et paradys for hundetrenerne gjør Femundselva og nærliggende vann Sølenstua til et ypperlig sted for sportsfiske. På vinterstid ligger tur og løypenettet rett utenfor døra. Alle hunder med veldresserte eiere er velkommen hos oss!

Telefon: + 47 62 45 97 42

<http://www.solenstua.no/>

e-post: camping@solenstua.com

HOVEDSTYRET

Leder	Geir Flønes	Avd. Nordenfjeldske	459 04 107	hsleder@nschk.no
Nestleder	Rune Gundersen	Avd. Fredrikstad	976 98 477	hsnestleder@nschk.no
HBU	Rolf Syversen	Avd. Romerike	913 54 635	r-a-syve@online.no
Sekretær	Jon-Harald Nymoen	Avd. Romerike	958 86 017	post@nschk.no
Kasserer	Lisbeth Kvinge	Avd. Romerike	936 40 351	hskasserer@nschk.no
Styremedlem	Arne Kristianstuen	Avd. Oslo	922 88 482	akr5@online.no
Styremedlem	Tommy Oftedal	Avd. Rogaland	990 86 948	avls-ansvarlig@nschk.no
Varamedlem	Christopher Andersen	Avd. Romerike	949 71 452	chrizand@online.no

Medhjelpere for medlemsregistret

Lisbeth Kvinge - l-kvin@online.no

Mailadresser som er avlsrelatert - avls-ansvarlig@nschk.no / avl-sekretaer@nschk.no

Klubbens adresse: Norsk Schäferhundklub, c/o Arne Kristianstuen, Åsheimvn. 4, 1461 Lørenskog - post@nschk.no

HOVEDBRUKSHUNDUTVALGET - bruks-ansvarlig@nschk.no

Rolf Syversen	Avd. Romerike	913 54 635
Kari Strande	Avd. Romerike	934 21 097
Zarif Hamzik	Avd. Romerike	480 84 681

DISIPLINÆRUTVALGET

Arne Kristianstuen	Avd. Oslo	922 88 482
Knut Brekke	Avd. Oslo	412 78 839

VALGKOMITE

Svein Nilsen	Avd. Indre Østfold	464 31 339
Johnny Johnsen	Avd. Helgeland	915 43 596
Odd Brattøy	Avd. Møre og Romsdal	478 35 861
Magne Henne	Avd. Grenland	995 05 212

ORDENSRÅDET

Liv Evjen	Avd. Nordenfjeldske	997 18 130
Rolf Mangerud	Avd. Romerike	928 43 969
Johnny Johnsen	Avd. Helgeland	915 43 596
Arvid Strømsvik	Avd. Rogaland	908 48 415

Adr: Liv Evjen, Fagerheim alle 81 b, 7040 Trondheim

e-post: liv.evjen@online.no

REVISORER

Revisor Knut Brekke	Avd. Oslo	950 21 749
Vara Toril Bjerke	Avd. Indre Østfold	905 18 039

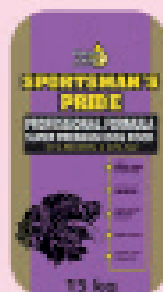
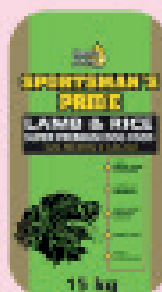
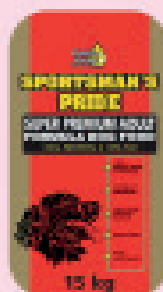
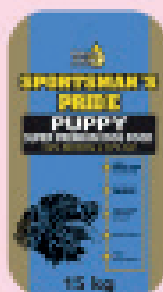
AVDELINGENS ADRESSER:

Avd. Agder Postboks 4568 4673 Kristiansund Tlf: 47 94 25 59 Kto: 5081 08 29289	Avd. Halden Postboks 61 1790 Tistedal Tlf: 456 01 970/922 96 804 nschkclubavdhalden@gmail.com Kto: 103 07 77150	Avd. Indre Østfold c/o Svein Nilsen, Plogveien 12 1809 Askim Tlf: 464 31 339 niknilse@online.no Kto: 0532 08 97868	Avd. Oslo c/o Lise Ulleberg Kirkemo Rovenvn. 426 1900 Fetsund Tlf: 907 26 450 post@schaeferoslo.no Kto: 0530 40 37107
Avd. Arendal Postboks 66 4852 Færvik Tlf: 952 99 577/997 49 250 kristasor@gmail.com Kto: 2800 10 28563	Avd. Hallingdal c/o Trine Lunde Gallebergvn. 180 3070 Sande i Vestfold Tlf: 478 25 980 schafer.hallingdal@ipohund.no Kto: 2351 20 86659	Avd. Kongsberg c/o Knut Øskarsen Otto Aumndsensv. 12 3610 Kongsberg Tlf: 32 78 81 37/932 12 651 styre@nschk-kongsberg.com Kto: 2291 31 04130	Avd. Rogaland Postboks 61 4301 Sandnes Tlf: 410 46 970 vdrogalandnshk@gmail.com Kto: 0530 51 21461
Avd. Bergen Postboks 6 5258 Blomsterdalen sekretaerschaferbergen@gmail.com Tlf: 913 71 231	Avd. Harstad og omegn c/o Rita Skogvoll Skoleveien 4 9407 Harstad schafer.harstad@gmail.com Kto: 4750.59.84575	Avd. Moss-Vestby Krokstrandveien 2 1555 Son Tlf: 913 91 911 toaspen@frisurf.no	Avd. Romerike c/o Anne Karin Holter Trondheimsv. 177 2067 Jessheim Tlf: 909 88 852 post@nschk-romerike.no Kto: 1321.15.56204
Avd. Finnmark Postboks 2274 9508 Alta Tlf: 78 44 06 45 schaferfinnmark@gmail.com Kto: 4901 25 05328	Avd. Haugaland Frakkagjerdvegen 12 B 5563 Førdesfjorden Tlf: 403 15 076/916 38 730/920 81 884 nschstine@gmail.com Kto: 3520 62 04433	Avd. Møre og Romsdal Postboks 47 6529 Frei Tlf: 930 87 327 8 benteab@neas.mr.no Kto: 0530 30 04884	Avd. Sarpsborg Postboks 67 1701 Sarpsborg Tlf: 416 55 795 post@schafer-sarpsborg.com Kto: 0531 16 15426
Avd. Fredrikstad Opalveien 14 1639 Gml. Fredrikstad Tlf: 957 75 544 schaferhundklub.fredrikstad@gmail.com Kto: 6105 06 32880	Avd. Hedmark Postboks 147 2301 Hamar Tlf: 418 54 590 schaferhedmark@gmail.com Kto: 1800 28 34800	Avd. Nordenfjeldske Postboks 37 Klett 7484 Trondheim Tlf: 917 60 353 post@team-nordenfjeldske.com Kto: 8601 35 12061	Avd. Tromsø og Omegn Postboks 2475 9272 Tromsø Tlf: 77 65 00 05 beha2@online.no Kto: 4705 20 78050
Avd. Grenland v/Thor Arne Moen Solveisveien 23 3711 Skien Tlf: 452 95 664 nschk.avd.grenland@gmail.com Kto: 2670 08 00988	Avd. Helgeland Postboks 3016 8603 Mo i Rana Tlf: 75 13 16 75 post@nschk-helgeland.com Kto: 4516 13 51052	Avd. Oppland c/o Kjersti Bjørklund Lars Jordes veg 2 2615 Lillehammer Tlf: 957 69 232 nschk.avd.oppland@gmail.com Kto: 2003 20 72551	LL Alme Avd. Romerike lokallagalme@gmail.com LL Kværna Avd. Agder inger_liseAG@outlook.com

SPORTSMAN'S PRIDE

DE BESTE RÅVARER OG EN SAMMENSETNING BYGGET PÅ ERFARING GJENNOM FLERE GENERASJONER SIKRER ET TRYGT, SUNT OG SMAKELIG MÅLTID. SPORTSMAN'S PRIDE - DEN SKINNENDE JUVELEN - FRA LEDENDE PRODUSENTER I USA OG TYSKLAND.

- fra valp til senior for de beste resultater -

Importer: Porthos Trading A/S, PB. 739, 1733 Høblundsøy
Tlf. 69 15 88 15 / post@porthos.no / www.porthos.no

Forhandlere søkes:
www.porthos.no